Ազգ
Azg
armenian daily

8 ՄԱՐՏ 1996 ՈՒՐԲԱԹ # 44 (1050)

Բենուր Փաշայանը եւ նրա գլխավորած հանցավոր խումբը ձերբակալվել են

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հաղորդել է ՆԳՆ լրատվության վարչությունը, մարտի 7-ին, ՆԳՆ կազմակերպված հանցագործության դեմ պայքարի գլխավոր վարչության աշխատակիցները ձերբակալել են մի զինված ավազակախումբ, որի ղեկավարն է նախկինում ընթացամարտի աշխարհի եռակի չեմպիոն Բենուր Փաշայանը: Հանցավոր խմբի մեջ ներգրավված են եղել նաեւ ըմբշամարտի ճանաչված սպորտի վարպետներ:

Նրանք օգտագործելով Մոսկվայի «Սոլնցեւո» հայտնի հանցավոր խմբում նախկինում իրենց ձեռք բերած փորձը, զինված, դաժանությամբ են զբաղվել աղեն Հայաստանի տարբեր շրջաններում քանությունները գործադրելով բանկային եւ տնտեսական ոլորտի ղեկավար անձանց նկատմամբ: Աբովյանի «Ազրոտեխ» հիմնարկի տնօրենից նրանք պահանջել են 100 հազար ամերիկյան դոլլար, իսկ «Գեւորգ» բաժնետիրական բանկի խորհրդի նախագահից վերցրել են 15 հազար դոլլար: 1996 թվականի հունվարի 10-ին նրանք զենքի սպառնալիքով վերցրել են բանկի խորհրդի նախագահին պատկանող «Նիվա» ավտոմեքենան:

Բենուր Փաշայանից բացի, կազմակերպված հանցագործությունների դեմ պայքարի գլխավոր վարչություն են բերվել նաեւ Ավետիս Վարդանյանը (մականունը՝ Ավիկ), Աշոտ Միքայելյանը (մականունը՝ Աշոտ):

ԲԱՔՈՒ

Ադրբեջանը բողոքում է Հայաստանի եւ ԼՂՀ խորհրդարանների միջեւ կնքված համաձայնագրի դեմ

ԲԱՔՈՒ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարարությունը յուրեքանչյուր հանդես է եկել հայտարարությամբ, որտեղ, մասնավորապես, ասվում է. «1996 թվականի մարտի 1-ին Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը համագործակցության եւ փոխգործունեության համաձայնագիր է ստորագրել Ադրբեջանի Հանրապետության՝ ՀՀ կողմից օկուպացված լեռնային ղարաբաղյան տարածաշրջանում հիմնված անօրինական կառույցի հետ: Այդ կապակցությամբ Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարարությունը անհրաժեշտ է համարում հայտարարել, որ հիշյալ համաձայնագիրը ստորագրած ՀՀ վերջին քայլը կոպիտ եւ անթաքույց միջամտություն է ինքնիշխան Ադրբեջանի Հանրապետության գործերին, եւս մի ոտնձգություն նրա ինքնիշխանության եւ տարածքային ամբողջականության դեմ, հակասում է միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ նորմերին եւ չի կարող իրավական ուժ ունենալ»:

Հայտարարության մեջ, բացի այդ, նշվում է. «Հատկանշական է այն փաստը, որ այդ սադրիչ գործողությունը ձեռնարկվել է ԵԱՀԿ գործող նախագահ Կոտտիի տարածաշրջան այցելության օրերին, որը հայտարարեց, որ հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորումը կարող է իրականացվել միայն ՀՀ-ի կողմից Ադրբեջանի ինքնիշխանության եւ տարածքային ամբողջականության ճանաչման դեպքում:

Ադրբեջանի ԱԳՆ-ն ՀՀ Ազգային ժողովի այդ գործողությունը գնահատում է իբրեւ մարտահրավեր ԵԱՀԿ անդամ պետությունների դիրքորոշմանը եւ իբրեւ կոպիտ սադրանք՝ ուղղված հայ-ադրբեջանական հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ միջազգային հանրության միջնորդական ջանքերի ձախողմանը»:

Հիմնադրվեց ՀՕՄԿ «Արծվաշեն» ակումբը Կրասնոսելսկում

Ս.թ. մարտի 6-ին Գեղարքունիքի մարզի նախկին Կրասնոսելսկ տարածքի ճամբարակ ավանում ՀՕՄԿ ՀԿ անդամ Հայկես Պալլաբյանի կնքահայրությամբ տեղի ունեցավ ՀՕՄԿ նորագիր անդամների նոր խմբի հիմնադիր անդամական ժողով: Ընդունված կարգի համաձայն, նորագիր անդամները ուխտի արարողությունը կատարելուց հետո անցան ակումբ հիմնադրելու եւ դրա հետ կապված կազմակերպական մի քանի հարցերի քննարկմանը: Անդամական ժողովը քննարկումների արդյունքում որոշեց հիմնադրել ՀՕՄԿ նոր ակումբ: Նորաստեղծ ակումբը անվանակոչվեց «Արծվաշեն»՝ հաշվի առնելով, որ ակումբի անդամները հիմնականում արծվաշենցիներ են, եւ ի հիշատակ հերոսական Արծվաշենի՝ ոչ հեռու անցյալի զուտ հայկական մի բնակավայր, որը լինելով Հայաստանի տարածք, կառավարության եւ նրա որոշ կառույցների ոգևմանադավական ինչ-որ խաղերի ու կասկածելի նպատակների համար, շուրջ չորս տարի առաջ փաստորեն զոհաբերվեց ադրբեջանցիներին:

Անդամական ժողովը ընտրեց նաեւ ակումբի վարչություն: Վարչության ատենապետ ընտրվեց նախկինում Արծվաշենի սահմանները պաշտպանող տեղի ջոկատի կամավոր ազատամարտիկ, շրջանի մտավորականության ճանաչված ներկայացուցիչ Լիդա Մուսայելյանը:

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը մարտի 7-ին կայացած իր նիստում, համապատասխան արձանագրություններին, ինչպես նաեւ ՀՕՄԿ ՀԿ անդամ Հայկես Պալլաբյանի զեկուցումը լսելուց հետո, հաստատեց նոր ակումբն ու նրա անվանակոչությունը:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

ԱՄՆ Պետքարտուղարության կարծիքով, Հայաստանում մեծամասնությունը ավելի քան աղքատ է

Մ. Նահանգների պետքարտուղարությունը մարտի 6-ին հրապարակել է Կոնգրեսի հանձնարարությամբ աշխարհի 194 երկրներում մարդու իրավունքների բնագավառում տիրող իրավիճակի մասին 1995 թ. զեկուցագիրը, որտեղ ընդարձակ անդրադարձ կա նաեւ Հայաստանի Հանրապետությունում տիրող վիճակի մասին: «Ազատություն» ռադիոկայանը երեկ երեկոյան այդ մասին հաղորդելով նշել է, որ ընդարձակ տեղեկատվություն, որի գլխավոր մի քանի կետերն ամփոփված ենք ստորեւ: Հիշեցնենք, որ տարբեր երկրների իր ամենամյա օգնության չափը որոշելիս Մ. Նահանգների Կոնգրեսն առաջնորդվում է նման զեկուցագրերով:

Նշելով հետո, որ Հայաստանը սահմանադրական կառավարման ձեւ ունի, որտեղ հանրապետության նախագահը վայելում է ամենալայն իրավասություններ, Պետքարտուղարության զեկուցագիրը շեշտում է, որ հուլիսի 5-ին ընդունված նոր Սահմանադրությունը գործադիր իշխանության նկատմամբ խստորեն սահմանափակում է օրենսդիր իշխանության իրավասությունները: Խոսելով հուլիսի 5-ի ընտրությունների մասին, զեկուցագիրը կրկնում է միջազգային դիտորդների եզրակացությունը՝ «ազատ, բայց ոչ արդար», ավելացնելով, որ ընտրական խախտումներն առավելապես կատարվել են քվեների հաշվարկման ժամանակ, գլխավորապես Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի մեղքով, որը, ինչպես տեղական հանձնաժողովները, կախվածության մեջ է եղել իշխող կուսակցությունից, ինչը նպաստել է, որ իշխող կոալիցիան Ազգային ժողովում ստանա տեղերի 80 տոկոսը:

Խոսելով դատական համակարգի մասին, զեկուցագիրը բնեւ նշում է, որ Սահմանադրությունն ապահովում է դատական մարմինների անկախությունը, սակայն դատավորները համախ կարող են քաղաքական ճնշումների ենթարկվել ինչպես գործադիր, այնպես էլ օրենսդիր իշխանությունների կողմից:

Քաղաքացիական իշխանությունների արդյունավետ վերահսկողություն չունեն, ասվում է զեկուցագրում, անվտանգության բազմաթիվ ուժերի նկատմամբ, եւ վերջիններիս որոշ աշխատակիցներ մարդու իրավունքների լուրջ խախտումներ են թույլ տալիս, ընդհուպ ձերբակալվածներին ծեծի ենթարկելը:

Զեկուցագիրը բազմիցս անդրադառնում է ՀՅԴաշնակցության, «Դրո» գործով մեղադրվողների եւ Վահան Հովհաննիսյանի նկատմամբ եղած մեղադրանքներին, այդ եւ ընդդիմադիր այլ կուսակցությունների դեմ առնված կամայական որոշումներին, ինչպես նաեւ Դաշնակցության մամուլի կասեցման որոշումներին, դրանք դիտելով իբրեւ կարեւոր շեղում մարդու իրավունքների պաշտպանության սկզբունքներից: Լայն տեղ է տրվում նաեւ մամուլին, հեռուստատեսային լրագրողների եւ մի շարք խմբագրությունների նկատմամբ եղած խոչընդոտումների, որոնց համար ասում է, որ ոչ մի ձերբակալություն չի կատարվել: Ըստ զեկուցագրի, կառավարությունն անհանդուրժողականություն է ցուցաբերել կառավարությունը քննադատող թերթերի նկատմամբ: Անկախ կամ ընդդիմադիր թերթերը ծայրահեղ սահմանափակ հնարավորություն ունեն եւ լիովին կախված են կառավարությունից՝ տպագրության, թղթի ու հրատարակման խնդիրներում:

Տես # էջ 2

■ **Ալիեւը ժամանում է Թբիլիսի:** *Մարտի 8-ին պաշտոնական այցով Թբիլիսի է ժամանում Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը: Երկօրյա այցի ընթացքում ստորագրվելու է երկկողմ համագործակցության համաձայնագրերի մի փաթեթ, որոնց թվում է Վրաստանի տարածքով կասպիական վառելիքի տարանցիկ փոխադրման պայմանագիրը: Ալիեւը կժամանակցի նաեւ Թբիլիսիում Ադրբեջանի դեսպանատան պաշտոնական բացման արարողությանը.*

ՓԱՍ

Դուդաեւը Ռուսաստանի նախագահության թեկնածո՞ւ

Մոսկվայում ստեղծված է նախաձեռնող խումբ, որն զբաղվում է երկրի նախագահության համար Ջոհար Դուդաեւի թեկնածության առաջադրման գործով: Այդ մասին հայտնեց Չեչնիայի Ազգային անկախության կուսակցության ղեկավար Ռուսլան Կուտաեւը: Նա չնշեց առաջադրման նախաձեռնողների անունները, ասելով միայն, որ այդ խմբի մեջ մտնում են «Ռուսաստանի Պետդումայի հայտնի պատգամավորներ»: Վերջին տվյալների համաձայն, թիվն արդեն կազմված է, եւ այսօր-վաղը նախաձեռնող խումբը կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին հայտ կներկայացնի իր գրանցման համար:

Ինչպես հայտնեցին հանձնաժողովի իրավական վարչությունում, Դուդաեւի առաջադրումը միանգամայն հնարավոր է: Նա սկզբունքորեն չի խախտում նախագահական ընտրությունների մասին օրենքի 33-րդ հոդվածը, ունի ընտրական իրավունք, 35-ից բարձր տարիք, Ռուսաստանի քաղաքացիություն եւ 5 տարուց ավելի բնակվում է Ռուսաստանի տարածքում:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

Ալեքսանդրը եւ Լուգարը դուրս եկան ընտրապայքարից

Հարցախույզ. Դոուլ՝ 34 տոկոս, Բյուքենեն՝ 53 տոկոս

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 7 ՄԱՐՏ, ՏԱՍ: Ինչպես երեկ նախատեսվել էր, Մ. Նահանգների Հանրապետական կուսակցության նախագահական թեկնածուների ճամբարում Բոբ Դոուլի վերջին հաղթանակներից հետո սպասվում է հուսալքություն. այսօր իրենց թեկնածությունը հանեցին Ալեքսանդրն ու Լուգարը եւ ողջունեցին Դոուլի թեկնածությունը: Հանրապետականների ստրատեգներն այսօր զգուշավորություն հայտնեցին նախնական ընտրություններում հնարավորության համար, ինչը նրանք հույս ունեն կենտրոնացված տեսնել իրենց թեկնածուի շուրջ՝ նախագահական բուն ընտրությունների ժամանակ: Այնուհանդերձ, վերջին մի հարցախույզի արդյունքում Դոուլը շատ հետ էր մնում նախագահ Քլինթոնից: Սենատի մեծամասնական ղեկավարը հավաքել էր ձայների 34 տոկոսը, մինչդեռ նախագահը՝ 53 տոկոսը:

Կուբան պաշտպանում էր իր «արժանապատվությունը»

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 7 ՄԱՐՏ, ՏԱՍ: Կուբայի արտգործնախարարը ՄԱԿ-ի Գլխ. վեհաժողովի առաջ հայտարարեց, թե իր կառավարությունը երկրի «արժանապատվությունն ու գերիշխանությունն էր» պաշտպանում, երբ խփում էր ամերիկյան քաղաքացիական ինքնաթիռները, որոնք խախտել էին Կուբայի օդային սահմանները: Մյուս կողմից, Մ. Նահանգների Կոնգրեսի ներկայացուցիչների պալատը նախօր. ի Քլինթոնին ուղարկեց Կուբայի դեմ պատժամիջոցները խստացնելու մի որոշում, որին դեմ արտահայտվեցին Եվրամիության երկրներն ու Կանադան:

ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ

Կանանց ավանդական տոնը դեռ է վերականգնվի

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Կրթական համակարգի ցավոտ խնդիրներին, ինչպես նաեւ կանանց իրավունքներին էր նվիրված (բնեւս այն տոնախմբությամբ, որ կրթական համակարգի հիմնախնդիրների զեկույցներ մասը բայց սեղմ ներկայացուցիչների ասերին է ծանրացած) ԳԱԱ մինախնիկայի ինստիտուտի դահլիճում «Կանայք հանուն աշխարհի» հասարակական կազմակերպության (նախագահ Հասմիկ Մանուկյան) հրավիրած կոնֆերանսը: Բոլոր ելույթ ունեցողները շնորհավորեցին հայ կանանց մարտի 8-ի ավանդական տոնի առթիվ, կտրականապես մերժելով հայկական տոնակատարությունը Ապրիլ կանանց իրավունքների պաշտպանության օր չհռչակել դաշնավորելու որոշման նկատմամբ:

Ելույթ ունեցող տղամարդիկ եռախոսակցության խոսքեր եւ զովասանքներ էին հայ կանանց, նրանք, չնայած դժվարագույն պայմաններին, շարունակում են հայ ընտանիքի, ավանդույթների, հայեցիության պահպանման իրենց առաքելությունը:

Տես # էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

ՀՌԱԿ

Հանրապետական վարչությունում

Ս. թ. մարտի 7-ին Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունում տեղի ունեցավ ՀՎ հերթական նիստ, որը գլխավորում էր ՀՌԱԿ ՀՎ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Վարչությունը անդրադարձավ մարտ ամսին ՀՌԱԿ ՀՎ աշխատանքային պլանով նախատեսված մի շարք միջոցառումների նախապատրաստման եւ անցկացման հետ կապված հարցերին: Մասնավորապես, լսեցին «Ազգ»-ՀՌԱԿ հոբելյանական հանձնախմբի ատենապետ Հակոբ Ավետիքյանի ինֆորմացիան «Ազգ» օրաթերթի 5-րդ տարեդարձի ընդունելության կազմակերպման աշխատանքների մասին: Այնուհետեւ լսելով եւ քննարկելով ՀՌԱԿ ՀՎ անդամ Համլետ Պալլաքյանի հաղորդումը ՀՌԱԿ վարչականների Հանրապետական սեմինար խորհրդակցության նախապատրաստական աշխատանքների վերաբերյալ, վարչությունը հաստատեց այդ միջոցառման երկօրյա ծրագրի վերջնական տարբերակը, որով նախատեսվում է առաջին օրը Գիտությունների ազգային ակադեմիայի հետ միասին անցկացնել «Արմենական» կազմակերպության 110-րդ տարեդարձին նվիրված գիտական կոնֆերանս (առանձին ծրագրով), իսկ 2-րդ օրը նվիրել կուսակցության տեսության, պատմության, ստեղծված իրավիճակում ՀՌԱԿ գործելակերպի, քաղաքականության, ինչպես նաեւ ներկուսակցական աշխատանքի գործնական մի շարք հարցերի քննարկմանը: Ճշտվեցին նաեւ դասախոսությունների, զեկուցումների, գործնական պարապմունքների թեմաները.

1. Ռամկավար ազատական կուսակցության պատմության էջերից (բանասիրական գիտությունների դոկտոր, ՀԹՄՄ Կենտրոնական վարչության անդամ Կարլեն Դալլաքյան):
2. Ռամկավար ազատական կուսակցության գործունեությունը ի նպաստ հայրենիքի (Թեքեյան մշակութային միության Կենտրոնական վարչության համանախագահ Երվանդ Ազատյան):
3. ՀՌԱԿ մամուլի պատմության, Հայաստանում ռամկավար ազատական քարոզչական միջոցների մասին («Ազգ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյան):
4. ՀՌԱԿ արտաքին կապերի մասին (ՀՌԱԿ ՀՎ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյան):
5. Տնտեսական քաղաքականության հարցերը ՀՌԱԿ ծրագրում (ՀՌԱԿ ՀՎ փոխատենապետ Գագիկ Գալստյան):
6. ՀՌԱԿ ակումբներում ներկուսակցական աշխատանքի վիճակի եւ այն բարելավելու ուղիների մասին (ՀՌԱԿ ՀՎ անդամ Համլետ Պալլաքյան):
7. ՀՌԱԿ ակումբների եւ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակի միջեւ փոխադարձ կապերի ակտիվացման գործնական որոշ հարցերի մասին (ՀՌԱԿ ՀՎ գրասենյակի վարիչ Վաչագան Գալստյան):

Վերջում անդրադառնալով ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությանն ուղղված «Արծվաշեն» նորաստեղծ ակումբի դիմումին՝ ակումբը վավերացնելու եւ ճանաչելու մասին, վարչությունը բավարարեց այն եւ դրանով ավարտեց հերթական նիստը:

Սկիզբը էջ 1

Տեղի ունեցավ կրթական համակարգի հիմնախնդիրների շախազրգիռ քննարկում, որի ընթացքում իրենց ելույթներով ներկայացրին Բրյուսովի ինստիտուտի դասախոս, դոկտոր, պրոֆեսոր Սերգեյ Մանուկյանը (Կրթական ծրագիրն արհեստականորեն բարդացված է, խճողված անիմաստ ահագին արտահայտություններով, նույնիսկ անճշտություններով, երեխայի մեջ չի արթնացնում մտածելու, քննադատելու ցանկություն եւ ընդունակություն: Հասկանալի չէ, ինչ հոգեբանությամբ պետք է դաստիարակվի կանության դեմ: Խոսակցությունը ժամանակ առ ժամանակ շեղվում էր կրթության հիմնախնդիրներից մտնելով քաղաքականության ոլորտներ: Այդ տեսակետից հատկանշական էր Ազգային ժողովում Կոմկուսի ներկայացուցիչ, գիտության եւ կրթության հանձնաժողովի անդամ Գագիկ Թադեւոսյանի ելույթը, որ վերածվեց Հայաստանի կառավարության քաղաքականության «արատների» համակողմանի քննարկման եւ քննադատության (Վատ դասագրքով կարելի է մի ամբողջ սերունդ փչացնել, դասագրքերը, կրթական համակարգը կառա-

ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ

Կանանց ավանդական տոնը պետք է վերականգնվի

սերունդը. վարչապետի արտահայտած այն մեկնակետը՞, թե Հայաստանը պետք է դառնա հարուստների եւ աղքատների երկիր). «Միաբանություն» արհմիության նախագահ, ԱԺՄ կուսակցության ներկայացուցիչ, ԱԺ պատգամավոր Սեյրան Ավագյանը (Դպրոցը նախ եւ առաջ ուսուցիչ է, ուսուցիչը աշխատանք, աշխատանքը քաղաքական երեւույթ: Չի կարող լինել ուսկյա դպրոց առանց պաշտպան վարձատրվող ուսուցչի: Իշխանությունները մերժել են երեք հիմնավոր պետական, պետականի եւ մասնավորի զուգակցությամբ եւ մասնավոր ուսուցման տարբերակներից որեւէ մեկի ընտրությունը եւ ընտրել չորրորդ՝ պետական համակարգում մասնավոր ուսուցման ներմուծման անհեռանկար եւ անտրամաբանական տարբերակը), ԳԱ գրականության բաժնի վարիչ, ՀԴԿ նախագահության անդամ, դոկտոր-պրոֆեսոր Ազատ Եղիազարյանը (Հարվածի տակ է ազգային դպրոցի կայացումը, նոր ստեղծվող դասագրքերում ճնշված է ազգային մտածելակերպը ննջեցնելու, միայն հաղթանակները ներկայացնելու պատրվակով, գեղարվեստականությունը լռության մատնելու միտումը, փորձ է արվում գրականությունը դասավանդել ընթերցարանի միջոցով, ուր նույնիսկ տարրական ստեղծագործություններ, չկան հեղինակների մասին: Դպրոցը փորձադաշտ չէ եւ չպետք է դառնա այն գլուխը, որի վրա ամեն հարմար առիթով փորձեր անեն), «Հայկանդուխտ» ազգային ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Արմենուհի Ղազարյանը (Հայաստանյան դիվանագիտությունը պարտադրված է, հայտարարել հայ կնոջը բնական հաշտման միջոցով: Մասնավորապես պետք է դառնա կրտսերական կեցվածքից եւ դրա փարի իշխանությունների քաղաքականության դեմ):

են պետական հոգածության, դպրոցներն ուղղակի խնամքով ճանկվում են, մասնագետները լքում են կրթական համակարգը, նրանց փոխարինում են պատահական մարդիկ, հաճախ թերի կրթությամբ): Հետաքրքիր էր պարոն Թադեւոսյանի այն միտքը, թե իշխանությունները «մեռելը համեմատում են մեռելի հետ, ասելով, թե մեռելի գույնը լավացել է» (նկատի է առնվում 95 թվականը 94-ի հետ համեմատելը), մինչդեռ ճիշտ կլինի 95-ը համեմատել 87-88 թվականների հետ:

Կոնֆերանսին հրավիրված էին կրթության եւ գիտության նախարար Վ. Գնունին եւ փոխնախարար Ա. Բլեյանը, որոնք, ինչպես հայտնեց տիկին Ժ. Մանուկյանը, բացակայում էին հարգելի պատճառներով: Փոխարենը կոնկրետ առաջարկություններով հանդես եկավ նախարարության ծրագրամեթոդական վարչության պետի տեղակալ Համլետ Կարապետյանը, որն անդրադարձավ Ազատ Եղիազարյանի այն հարցին, թե ինչո՞ւ չպատմվեցին այն մարդիկ, ովքեր պայմաններ ստեղծեցին չհաստատված, ինկալական գոմարներ «խճողած» դասագրքեր սարածելու համար՝ նշելով, որ դասագրքերը եւ դրանց անփառագանգը հաստատված էին կառավարության կողմից:

Ելույթ ունեցողները պատասխանեցին բազմաթիվ հարցերի: Ներկայացված առաջարկությունները, հանրագրամարի բերվելով հետո, կառաջարկվեն Ազգային ժողովի ուշադրությանը Կոնֆերանսին ներկա պատգամավորները, այդ թվում «Շամիրամ» հասարակական-քաղաքական կազմակերպության նախագահ Գայանե Սարգսյանը, պատրաստակամություն հայտնեցին ներկայացնել դրանք ԱԺ գիտության եւ կրթության հանձնաժողովի նիստերում:

ԱՄՆ Պետքարտուղարության կարծիքով...

Սկիզբը էջ 1

Խոսվում է նաեւ ընտրությունների ընթացքում պետական հեռուստատեսության կիրառած խտրականության մասին, ասելով, որ մինչ ընդդիմադիր բեկորումներին ու կուսակցություններին անվճար եթեր տրամադրվեց համապատասխանաբար 5 եւ 30 րոպե, իշխող «Հանրապետություն» միավորումը նույն եթերից անվճար օգտվեց անսահմանափակ ժամանակով:

Զեկուցագիրը խոսում է նաեւ Հայաստանում խղճի ազատության, փոքրամասնությունների նկատմամբ բռնի վերաբերմունքի, կանանց իրավունքների, ինչպես նաեւ երեխաների պաշտպանվածության մասին գոյացած վիճակի մասին, իսկ վերջում անդրադառնում է տնտեսական կացությանը:

Կառավարությունը զգվեստի խոսքեր են ասվում պետական կառույցների սեփականաշնորհման, ազատական շուկա ստեղծելու, հացի եւ այլ ապրանքների գների ազատականացման, ազգային դրամանիշի կայունության առթիվ: Այնուհետեւ, Պետքարտուղարության զեկուցագիրը նշում է, որ Հայաստանում 1995 թվին 1 շնչին ընկնող տարեկան համախառն արտադրանքը կազմել է 467 դոլար, իսկ մայիս ամսին նվազագույն աշխատավարձն ընդամենը եղել է 5 դոլար եւ 30 ցենտ: «Հայաստանի բնակչության ճնշող մեծամասնության՝ կենսամակարդակին արժանավայել՝ պաշտոնապես ճանաչված մակարդակից ցածր է», եզրակացնում է զեկուցագիրը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւանում 1226400 մարդ է գրանցված

Երեւանի քաղաքապետարանի վարչատարածքում մշտական բնակիչների թիվը, 1996 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, ըստ նախնական տվյալների, 1249.4 հազար մարդ է, Երեւանում՝ 1226.4 հազար մարդ:

Ավանդները աճել են 341.9 մլն դրամով

Երեւանի Խնայբանկի համակարգում բնակչության ավանդների մնացորդը, 1996 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, շուրջ 574.7 մլն դրամ է, որը տարեսկզբի համեմատ աճել է շուրջ 341.9 մլն դրամով, իսկ նախորդ ամսվա համեմատ՝ 41.1 մլն դրամով:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆելիքս Մամիկոնյանը Համբուրգում հանդիպեց ֆիզիկոսների եւ իրավաբանների հետ

Մարտի 4-5-ը Համբուրգի ֆիզիկայի ինստիտուտի տնօրեն Բյոռն Վիյկի հրավերով ԳՖՀ-ում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ֆելիքս Մամիկոնյանը հանդիպումներ ունեցավ ինստիտուտի աշխատակիցների հետ եւ քննարկեց Երեւանի ֆիզիկայի եւ Համբուրգի ֆիզիկայի ինստիտուտների համագործակցության հարցը: Այժմ ինստիտուտում պայմանագրային կարգով աշխատում են 11 հայ ֆիզիկոսներ, որոնք հնարավորություն են ստացել շարունակել իրենց հետազոտությունները կապված նաեւ Հայաստանում ֆիզիկայի զարգացման հետ:

Համբուրգում դեսպան Մամիկոնյանը հանդիպել է նաեւ արեւելյան իրավունքի ինստիտուտի տնօրեն, պրոֆեսոր Լյուխտերհանդի հետ:

Ինչպես հայտնի է, պրոֆ. Լյուխտերհանդը 1992-ին հրատարակել է «Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի ինքնորոշման իրավական կողմը» աշխատությունը:

Այժմ հայ իրավաբանների հետ համագործակցությամբ նախապատրաստվում է Հայաստանի տնտեսական օրենսդրությունը:

ԼՈՒՍԻԿ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ,
Մոսկվա

ՍԵՄԻՆԱՐ

Կկայանա՞ անկախ մամուլը Հայաստանում

Քաղաքացիական ժողովրդավարական կենտրոնը եւ Ֆրիդրիխ Էբերտի անվան հիմնադրամի Հայաստանի ներկայացուցչությունը «Քաղաքացիական ֆորում» ծրագրով կազմակերպել էին սեմինար «Հայաստանի լրատվության միջոցները 1995 թ.» թեմայով: Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը, վերլուծելով ազատ մամուլի ինստիտուտը, հայտարարեց, որ մամուլի իսկական ազատությունը սկսվում է այն պահից, երբ մամուլը հրատարակվում է ինքնուրույն հրատարակչական բիզնեսի կողմից: «Ամբողջական ազատություն չի լինում, պարզ է»: Պրն. Նավասարդյանը բաժանեց մամուլը 6 մակարդակների, որոնցից 5-ը Հայաստանի մամուլը իր լավագույն ժամանակներին՝ 90-92 թվականներին ունեցել է: Ներկայացվեց հանրապետության մամուլի 5 տարիների պատմությունը, որը բաժանվեց 3 փուլերի: 92-93-ին սկսվեց մամուլի հետընթացը՝ կապված տնտեսական եւ քաղաքական ճգնաժամի հետ: Սկսվեց մամուլը հովանավորող բիզնեսմենների արտահոսը (նրանք ստեղծում էին մամուլի 6 մակարդակներից մեկը): Մնացին միայն կուսակցականացված եւ էժանագին ծյուղերը: Ապա խոսվեց լրատվության միջոցների իրավունքի մասին: Զեկուցողի կարծիքով գործող մամուլի օրենքը չի բավարարում օրենսդրական բարձր պահանջները: Պետք է գտնվեն նոր մեխանիզմներ: Հարց բարձրացվեց, որ ընդունված կարգ է դարձել այլի ընկնող կազմակերպություններին, կուսակցություններին ի հակադրություն ստեղծել դրանց կեղծ տարբերակը: Արդյո՞ք մամուլի ասպարեզում չկա նման օրինակ: Զեկուցողը բացասական պատասխան տվեց, սակայն մասնավոր մեր հարցին, թե կարելի՞ է որպես այդպիսին դիտարկել ՄԱԿ-ի հովանու տակ ստեղծվող Հայաստանի մամուլի ակումբը, պատասխանեց. «Երբ դա արհեստական կազմակերպություն է, երբ նախաձեռնությունը չի գալիս լրագրողների մեծ զանգվածի կողմից, ապա դրա ստեղծումն ի մասս չունի: Երբ նույնիսկ այդպիսի հետաքրքրություն կա մեր լրագրողների կողմից, դա չպետք է լինի մամուլի ակումբ, որովհետեւ մեզանում լրագրական գործունեության բավականին ազատ դաշտեր կան եւ ջախջախել պետք են լրագրողական արհմիություններ, հիմնադրամներ, խմբագիրների միավորումներ եւ այլն, պետք է չփակել միմյանց դաշտը, որպեսզի աշխատանքն արդյունավետ լինի»:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՄԱՄՈՒԼԻ ՍՐԱՀ

Տեր Հուսիկ Լազարյան. «Երբ «Ազգը» փակվելուց լինի, խոստանում եմ հարցազրույց տալ»

Երեկ Արմենպրեսի մամուլի սրահում տեղի ունեցավ գործակալության տնօրեն Տիգրան Հակոբյանի նախաձեռնությամբ կազմակերպված երկրորդ հանդիպումը, այս անգամ ՀՀԸ վարչության նախագահ Տեր Հուսիկ Լազարյանի հետ, որը տեւեցավ մոտ 45 րոպե, պատճառաբանելով ՀՀ նախագահի հետ հանդիպումը: Զրույցը սկսվեց մամուլի այսօրվա վիճակին նվիրված մեկնաբանություններով, որոնցից առավել բնորոշն այն էր, որ Տեր Հուսիկը կուսակցական մամուլ չի ընդունում: Նրա կարծիքով կուսակցականությունը մամուլին խանգարում է ազատ լինել: ՀՀԸ ղեկավարը չհամաձայնեց նաեւ լրագրողների այն դատողությանը, թե մամուլի նկատմամբ հարկային քաղաքականությունը պետք է թեթեւացնել: «Այժմ ես կրոս հարկային համակարգի կողմնակից եմ», ասաց նա: Տեր Հուսիկը խոսեց նաեւ մամուլում հայտնվող պաշտոնական հաղորդումների մասին, միանշանակ համաձայնելով մեզ հետ, թե դժվար է ամբողջությամբ զանազանել լուրջ հետաքննությունը պատվիրված հոդվածից: Խոսվեց նաեւ քաղաքական աջ ու ձախ ուժերի, նախարարների ու մարզպետների, պատգամավորների ընթացքի մասին: Հենց ՀՀԸ-ական նախարար կառավարությունում (ներառյալ վարչապետը), իսկ մարզպետների նշանակումը որոշում կայացնելիս էր, նույնքան էլ առավել: ՀՀԸ ղեկավարը ուշադրություն դարձրեց իր եւ «Ազգ» թերթի հարաբերություններին, նշելով, որ ինքը հարցազրույց չի տալիս, քանի որ մի քանի անգամ աղավաղել են իր տված հարցազրույցները: Կոնկրետ օրինակներ չբերվեցին: Բայց մեր հարցին, թե մինչեւ ե՞րբ չի տալու, նա պատասխանեց. «Երբ որ «Ազգը» փակվելուց լինի, խոստանում եմ հարցազրույց տալ»: Այդ հարց է, թե երբեւէ «Ազգը» կփակվի կամ երբ փակվի, Տեր Հուսիկից հարցազրույց վերցնելու ցանկություն կլինի՞: Համենայն դեպս, ընթացքում, որ մամուլի սրահում կայացած անկաշկանդ զրույցի ընթացքում, ցանկանալով, թե չցանկանալով Տեր Հուսիկը պատասխանեց «Ազգի» թղթակցի հանձնի կամ չտված տասնյակ հարցերի:

Ա. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության փողոց 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՈՒԷԼ ԳԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ձեւ եւ ձեւավորում ԳՈՀԱՐ ԳԱԼՍՏԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Ցրումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ՏԻՐԱՆ ԱՐՔ. ԿՅՈՒՐԵՂՅԱՆ

Ես այն հոգեւորականներից եմ, ովքեր դեմ են Կիլիկիո աթոռի վերացմանը: Այն պատմական աթոռ է, եւ երբ նրանից հրաժարվենք, առաջ Կիլիկիայի գաղափարից էլ կհրաժարվենք: Սակայն, պետք է վերականգնվեն մինչեւ 1955 թվականը եղած փոխհարաբերությունները, այսինքն՝ Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնի եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի գերակայությունը: Բայց այսօր փոխհարաբերությունների լարվածությունը, եթե, ճիշտ ասենք, նրա: Ինչպես հայտնի է, 1956-ից այս կողմ Կիլիկիո կաթողիկոսի հակադրումը Էջմիածնին հակառա-

1988-ին էր, երբ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի թելադրանքով եւ գլխավորությամբ հայ եկեղեցու պատվիրակությունը, այդ թվում նաեւ Կիլիկիո կաթողիկոսը, մասնակցեց ռուսական եկեղեցու 1000-ամյակի տոնակատարություններին: Այսօր ինձ համար մի փոքր տարօրինակ է, որ Արամ կաթողիկոսը առանց տեղյակ պահելու Ամենայն հայոց կաթողիկոսին՝ իր համաձայնությունն է տվել այցելել Մոսկվա: Նա ինձ համար Կիլիկիո կաթողիկոս է, եւ ես կգնամ դիմավորելու, համբուրելու նրա աջը, սակայն կան հարցեր, որ պետք է հստակեցվեն:

լեն այդ պատճառները գոյություն չունեն: Հետեւաբար, մենք կհուսանք, որ մոտ ապագային վարչական այդ բաժանումը ոչինչ լուծվի եւ Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցին Ամերիկայի մեջ հանդես կգա իբրեւ մեկ եկեղեցի Ամենայն հայոց կաթողիկոսության հովանու ներքո: Վեհափառ Հայրապետն իր ԱՄՆ կատարած անդրանիկ այցելության ընթացքում այդ պատգամը փոխանցեց բոլորին: Վեհափառը թե խոսքով եւ թե գործով ցույց տվեց, որ ինքը Հայրապետն է բոլոր հայության, եւ ինքնըստինքյան կրկնեց, թե իր սրտին մեջ ամեն մեկ հայ տեղ ունի:

ԽՆԴԻՐԸ

Կլուծվի՞ արդյոք Մայր Աթոռ-Անթիլիաս միասնականության խնդիրը

Վերջերս ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հայտարարեց, որ ներկայումս Հայ առաքելական եկեղեցու առջեւ բացված հորիզոններից մեկը հայ եկեղեցու միասնականության վերականգնման հեռանկարն է, որտեղ առկա է Մայր աթոռ սուրբ Էջմիածնի գերակայության վերականգնման անհրաժեշտության գիտակցությունը: Նույյան տաղան գործակալության թղթակից Հեղինե Մկրտչյանի խնդրանքով, Մայր աթոռ-Անթիլիաս ներկայիս հարաբերությունների գնահատականը տվեցին Հայ առաքելական եկեղեցու Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ Տիրան արքեպիսկոպոս Կյուրեղյանը եւ ԱՄՆ Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանը:

կան հարց էր, երբ դաշնակցությունը կարողացավ իր ձեռքը վերցնել եւ իր գոյությունը հաստատելու համար օգտագործել Կիլիկիո կաթողիկոսությունը: Եվ այսօր հակադաշնակցական քաղաքականությունը նոր զարկ է տալիս այն բանին, որ դաշնակցությունը վերադառնա նույն սկզբնաղբյուրին եւ այնտեղից սկսի իր գործունեությունը: Հետեւաբար, հաշվի առնելով դաշնակցությունը, կնշանակե նոր զարկ տալ փոխհարաբերությանց սրվելուն: Առայժմ չեմ կարող ասել, թե ինչ-որ փոփոխություն կա, բայց արդեն արվել են Կիլիկիո նորընտիր կաթողիկոսին Ամենայն հայոց կաթողիկոսին հակառակ համարելու արտահայտություններ: Ավելին, կարող եմ հայտնել, որ Ռուս ուղղափառ եկեղեցին մարտի 18-22-ը Մոսկվա է հրավիրել Կիլիկիո կաթողիկոսին այն պատճառաբանությամբ, որ Արամ կաթողիկոսը հանդիսանում է եկեղեցական համաեկեղեցական խորհրդի նախագահներից մեկը: Սա առաջին դեպքն է, երբ առանց եկեղեցին առանց Էջմիածնի հավանության հրավիրում է Կիլիկիո կաթողիկոսին: Ամբողջ պատմության ընթացքին միակ դեպքը

ԽԱԺԱԿ ԱՐՔ. ՊԱՐՍԱՄՅԱՆ

Ամերիկայի մեջ, անցնող մոտ 30-40 տարիների ընթացքում, քաղաքական պատճառներով Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցին վարչականորեն բաժանված է: Սակայն Հայաստանի ազատ անկախ հանրապետության հռչակմամբ այժողովրդի մեջ նաեւ վերջին երկու տարիներին, եւ նամանավանդ Վեհափառ Հայրապետի այցելությամբ, մեծ խանդավառություն եւ ինքնագիտակցություն է առաջ եկել: Համոզված եմ, որ այդ գիտակցությունը քայլ առնելու առիթ պիտի ընծայի:

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐ

Ինչ-որ մեկը խաբը զգել է փոսը

Արժենտրես գործակալության միջոցով ՆԳՆ լրատվական վարչության հաղորդագրությունը (որ հրապարակվեց «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Հայք» թերթերում «Կեղծիք, որը նպաստակե՞ր է հետապնդում» վերնագրով) եւ դրան մեր պատասխանը լույս տեսան միաժամանակ: Իր հերթին հոգեբույժ Հարություն Մինասյանը հարկ համարեց հանդես գալ: Ասորեւ հրապարակում ենք հոդվածը, բայց ուզում ենք մեր կողմից ավելացնել, որ բոլորովին համամիտ չենք հոգեներազդող դեղերի օգտագործման ասպարեզում միջազգային կամ «քաղաքակիրթ երկրներում» ընդունված օրենքների համասարվելու գաղափարին: Մի անգամ այցելուների սակավությունից բողոքող մի հոգեբույժից առիթ ունեցանք լսելու հետեւյալը. «Հայերի համար ի՞նչ հոգեբան: Մի շիշ օղու եւ խոռոված շուրջ սրտաբաց զրույցով ամեն հարց լուծվում-վերջանում է»: Միգուցե ոմանց սա կոպիտ թվա, բայց հայկական գենոտիպի շերտերից մեկն էլ, մեր կարծիքով, այսպես է ձեւավորված: Եվ կառաջարկեիք հոգեբույժներին մեկայել մոտեցման ուրույն ձեւեր եւ չընտելացնել վերջին հաշվով բոլորի ուղեղները նույն հայտարարին բերող միջոցներին: Սակայն վերահսկման խնդիրը լուրջ մեկնաբանման կարիք ունի, որի առիթը հետագայում կունենանք:

Ս. թ. փետրվարի 19-ին ՆԳՔ աշխատակիցները առանց որեւէ առիթի, անկախ Դլյաստանի ազատ քաղաքացիների պատահական ընտրությամբ, փողոցում, հասարակական վայրերում եւ տրանսպորտում որսալու եւ խուզարկելու ընթացքում բերման ենթարկեցին ԵՊՅ ուսանողուհի, մարզիկ, Թալինի շրջանի մի գյուղի բնակիչ Ս. Թ.-ին: Խուզարկության ընթացքում միակ «իրեղեն ապացույցը» հանդիսացել էին երիտասարդի գրպանում հայտնաբերված երկու տեսակի հոգեբուժական պրոֆիլի դեղերի 10-12 հաբերը: Դա անմիջապես տեղիք էր տվել կասկածելու, որ բռնվածը թմրամոլ է:

Երիտասարդի հայտարարությունը, թե ինքը հոգեկան հիվանդության պատճառով արդեն մի քանի ամիս բուժվում է բժիշկ մասնագետի մոտ, չէր համոզել ՆԳՔ աշխատակիցներին: Դարկ եղավ բերման ենթարկել նաեւ բուժող բժշկին եւ ավելի քան 5 ժամ հարցաքննել՝ պարզելու, թե ինչ հանգամանքներում են «խիստ հոգեներգործող դեղերը» հայտնվել երիտասարդի գրպանում:

Իհարկե, ամեն ինչ ավարտվեց բարեհաջող: Դիվանդն էլ, բժիշկն էլ հանդիպել էին խելացի ու բարեհամբույր օրինապահների: Սակայն այդ օրը միլիցիայի բաժանմունքում անցկացրած երկար ու ձիգ ժամերը, խայտառակ հարցաքննությունները, սթրեսային վիճակը տեղն նստվածք տվեցին ինչպես օրվա ընթացքում բազմաթիվ հոգեկան հիվանդներ ընդունելուց հոգնած բժշկի, այնպես էլ, առավել եւս, հոգեկան հիվանդությամբ տառապող եւ զգայուն հիվանդի հոգեկանում:

Չգիտես դիտմամբ, թե թյուրիմացաբար դեղերը այդպես էլ չվերադարձվեցին հիվանդին, եւ երեկոյան ուշ ժամին (ժ. 20-ին) ազատ արձակված հիվանդը Թալինի շրջանի իր գյուղը վերադառնալուց ի վեր զրկվեց իր հանապազօրյա դեղերը ընդունելու հնարավորությունից:

Միջադեպը տեղի լինելով հանդերձ՝ ամեն ինչ ճիշտ էր ու արդարացի, քանի որ ՀՀՔՕ (1994) հոդված 226.2, ասում է. «Ապօրինաբար խիստ ներգործող նյութեր ձեռք բերելը, պահելը, վաճառելը պատժվում է ազատազրկմամբ մինչեւ 3 տարի, ուղղիչ աշխատանքներով մինչեւ 2 տարի ժամանակով՝ խիստ ներգործող նյութերի բռնագրավումով», իսկ «խիստ ներգործող նյութեր ձեռք բերելու, պահելու, հաշվառելու, բաց թողնելու սահմանված կանոնները խախտելը պատժվում է ազատազրկմամբ կամ ուղղիչ աշխատանքներով մինչեւ 2 տարի»:

Կնճիռը հարթվեց, սակայն են թաղվում է, որ դեռեւս խորհրդային ժամանակաշրջանում կազմված եւ չգիտես ինչու հարություն առած «խիստ հոգեներգործող դեղերի» ցուցակը, գտնվելով ՆԳՆ աշխատակիցների ձեռքում, պետք է առիթ տա հազարավոր թյուրիմացությունների, քանի որ միայն բուժհիմնարկներում հաշվառման վերցված հոգեկան հիվանդները կազմում են հազարավորներ եւ մի այդքան էլ՝ չգրանցվածները: Էլ չենք խոսում դեղագործների եւ բուժաշխատողների մասին...

Ներկայիս սոցիալ-տնտեսական ծանր պայմանները բնակչության մեծ մասին դուրս են բերել նորմալ հոգեկան վիճակից, եւ կարծես անհրաժեշտություն է դարձել, որ յուրաքանչյուր մարդ ամեն օր իրեն բաժին հասնող բազմաթիվ սթրեսներից պաշտպանվի միայն իրեն մատչելի ու հաճելի ինչ-որ միջոցով, ոմանք ծխախոտով կամ խմիչքով, ոմանք էլ «խիստ ներգործող» հորջորջված զանազան հանգստացուցիչ դեղամիջոցներով: Ապացուցված է, որ նման դեղերի՝ տրանկվիլիզատորների ըստ անհրաժեշտության եւ ճիշտ օգտագործումը կանխում է ոչ միայն նյարդահոգեկան, այլ նաեւ մի շարք հոգեմարմնական հիվանդությունների (ինֆարկտ, ինսուլտ, խոցային հիվանդություն, շաքարախտ, հիպերտոնիկ հիվանդություն եւ այլն) առաջացումը: Ահա դա է պատճառը, որ քաղաքակիրթ երկրներում յուրաքանչյուր մարդ իր պայուսակում բաժակի նակի ու ծամոնի կողքին մշտապես ունի իր նախընտրած հոգեմետիչ դեղը: Իսկ մենք, ինչպես երեւում է, դեռ երկար ենք ապրելու քարեդարյան օրենքներով ու կամայականորեն կազմված հրամաններով:

Իսկ մեր հայրենակից, ՀՊՆ կենտրոնական հոսպիտալի գլխավոր թերապեւտ, ՌԴ ակադեմիկոս Դայկ Մինասյանի ողջ գիտական գործունեությունը նվիրված է հենց այն բանին, որ մի շարք մարմնական հիվանդությունների բուժման խնդրում առաջարկում է միանգամայն նոր մոտեցում՝ «խիստ հոգեներգործող» դեղերի կիրառություն:

Տպավորությունն այնպիսին է, որ մեր մի բուռ ազգի երիտասարդների մի մասին թմրամոլության պատճառով պարտադիր բուժման ուղարկելու փոխարեն բանտերը խցկելուց հետո, այլեւս անցել ենք հոգեկան հիվանդներին, բժիշկներին ու դեղագործներին կալանավորելուն: Բայց մի՞թե ներկայումս հանրապետության իրավապահ մարմինների համար ամենահրատապ զբաղմունքը հենց դա է դարձել:

Ակամա մտածում ես, թե այս կամ պանիան էլ գործաչոկյան սաղրանք չէ՞: Չէ՞ որ որքան խստանան հոգեներգործող դեղերի նկատմամբ կիրառվող օրենքները, այնքան կբարձրանան դեղերի գները եւ այնքան կմեծանան բռնվածներին ազատելու փրկագները:

Ժողովուրդն ասում է. Ջուրը քաղացը տարել՝ ընկել յախչախն ենք ման գալիս:

Մայրաքաղաքի շուրջ 25 ամբուլատոր բուժհիմնարկներից (պոլիկլինիկաներ, բուժամբուլատոր) սոսկ 4-ում կան փսիխոթերապեւտի կաբինետներ: Դոգեբույժներն ու փսիխոթերապեւտները թողնում են իրենց մասնագիտությունն ու բուժհիմնարկները, հեռանում Հայաստանից: Բուժհիմնարկներում թեւածում է մի վտանգավոր կարգախոս. «Ճիշտը երթալն է»...

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԻՆԱՍՅԱՆ,
Հոգեբույժ, Երեւանի քաղաքի
գլխավոր փսիխոթերապեւտ,
Հայաստանի հոգեբույժների եւ
թմրաբույժների ասոցիացիայի
վարչության անդամ, Հոգեկանների
շահերի պաշտպանության
հայաստանյան ասոցիացիայի
անդամ, ...

ԼՂՀ «Լեզվի մասին» օրենքի կիրարկման կարգը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 7 ՄԱՐՏ. ՓԱՍ. Մարտի 7-ին ԼՂՀ խորհրդարանի խոսնակ Կարեն Բաբուրյանի նախագահությամբ շարունակվեց հանրապետության Գերագույն օրենսդիր մարմնի նիստը, որտեղ ընդունվեց ԼՂՀ «Լեզվի մասին» օրենքի կիրարկման կարգի որոշումը: Օրենքի նախագիծը ներկայացվել էր ժողկրթության, գիտության, մշակույթի, լեզվի եւ սոցիալական հարցերի հանձնաժողովի կողմից: Այնուհետեւ օրենսդրական նախաձեռնությամբ քննարկման ներկայացվեց «ԼՂՀ դատական իշխանությունների մասին» օրենքի նախագիծը, որը ընդունվել էր առաջին ընթերցմամբ:

Խորհրդարանը երկարաձգեց դատական կիրառման ժամկետի հետաձգումով ազատազրկման դատապարտված զինծառայողների ու զինապարտների ներման հարցերով զբաղվող կառավարական հանձնաժողովի գործունեության ժամկետը:

Խորհրդարանի հաջորդ նիստը կկայանա մարտի 12-ին:

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐ

Մոսկովյան խորհրդաժողովը կքննարկի հայկական «Սալամանդր» ծրագիրը

Ինչպես հայտնի է, 1990-2000 թթ. ՄԱԿ-ը հայտարարել է բնական աղետների նվազեցման 10-ամյակ: Այդ ծրագրի շրջանակներում մարտի 11-15-ը Մոսկվայում տեղի կունենա միջազգային խորհրդակցություն, որին «Սալամանդր» ծրագրով կմասնակցի նաեւ մեր հանրապետությունը: Արտակարգ իրավիճակների վարչության մասնագետ Ալեքսանդր Մելքոնյանի, որ պիտի ծրագիրը ներկայացնի մասնակիցներին, հավաստմամբ «Սալամանդրը» արդեն հավանություն է արժանացել ժնեւում: Զենյաժ դրան, «ծրագիրը կներկայացնենք այդ կազմակերպության միջազգային վարձակալներին: Մեր նպատակն է այն մտցնել միջազգային կազմակերպության ծրագրերի մեջ»: Անդրադառնալով բուն հարցին, նա հայտնեց, որ դեռեւս 1993 թ. դեկտեմբերից ստեղծվել է հանրապետական խորհուրդ փոխնախագահությամբ: Համաձայնություն է ձեռք բերվել կրթության ու գիտության նախարարության հետ հանրապետության դպրոցների աշակերտ 7-8-րդ դասարաններում ծրագրավորված ձեւով դասավանդելու ոչ միայն արտակարգ իրավիճակների, այլեւ կյանքի անվտանգության առաջնահերթ ու ճիշտ կողմնորոշվելու «ինքն իրեն պաշտպանելու» համար: Ծրագրի իրականացումը համաստեղծում է մանկավարժական հանրապետական կենտրոնի գործունեության հետ:

Գ. Ա.

digitised by A.R.A.R.@

Պատմության էջեր

ՌԱԿ 75-ամյակ

1919 թվականից ռամկավարական շրջանակներում քննարկվում է ազգային դեմոկրատական կուսակցությունների միավորման խնդիրը, եւ այդ նպատակով արվում են որոշ գործնական քայլեր: Հայ Ռամկավար կուսակցության («Սահմանադրական» եզրը արդեն գրեթե չէր օգտագործում) ղեկավարներն էին Ա. Չոպանյանը, Վ. Թեքեյանը, Ա. Թերզիպաշյանը, դոկտոր Ն. Տեր-Ստեփանյանը եւ նշանավոր բանաստեղծ Դանիել Ճնշկյանը: Համարը որոշել է ստեղծել գործադիր մարմին առաջիկա միացումը իրականացնելու նպատակով: Համարը մշակել է նաեւ նոր կուսակցության ծրագրի մի նախագիծ, որի գլխավոր կետերը մեծամասամբ հետաքրքրական են իրենց անհատական նախաձեռնությունը խնդրել ծգտող հավաքականության կոլեկտիվիստական փարդադեսությունները:

Նույն համարն էլ առաջարկում է նոր ստեղծվող կուսակցությունը կոչել «Հայ Ազգային Ազատական միություն»:

1921 թվականի հունվարից սկսվեցին Ռամկավար եւ Վերակազմյալ Հնչակյան կուսակցությունների կողմից նշանակված երեխական լիազորների բանակցությունները մեծերը: Երկարատեւ վիճաբանությունները թվում էր թե, արդյունքի ոչինչ չհանգեցին: Վերջապես գտնվեց լուծումը: 1921 թ. հոկտեմբերի 1-ին հրապարակվեց երկու պատվիրակությունների պաշտոնական հաղորդագրությունը. «Ազգայնական երկու կուսակցությունների միացումին համար յառաջ տարուած բանակցությունները յաջողութեամբ վերջացած ըլլալով այսօր կը հռչակենք անոնց անդայման «վերջնական միութիւնը»

Հրաչ Երուանդ, տէր. Այրունեան, Տիգրանեան, Ճիւնոյիշեան, որոնց առաջարկով որոշուեցաւ միաձայնութեամբ նուիրագործել Ռամկավար Ազատական անունը:

Ժողովը միաձայնութեամբ եւ յոտընկայս, «Կեցցէ Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը» գոչելով ու ծափերով իր նուիրագործուած եւ իր նոր անուն ընդունեց Ռամկավար Ազատական անունը, հետեւեալ բանաձեւով.

«Պատգամ. ժողովը նկատի առնե-

1921

Ռամկավար ազատական կուսակցության անվանակոչությունը

Այս տարվա հոկտեմբերի 1-ին լրանում է Ռամկավար ազատական կուսակցության գոյության 75-ամյակը: «Ազգը» մինչ այդ պարբերաբար կանդրադառնա այդ նշանակալից հոբելյանին, փորձելով հրապարակել հասարակությանը քիչ հայտնի կամ բոլորովին նորահայտ նյութեր, -ինչպես սորեւ հրապարակվող հոդվածի դեպքում, -որոնք առավել լույս կսփռեն իր մասին քիչ խոսված ու գրված այս կազմակերպության գործունեության ու նպատակների մասին:

գործվում) Հայաստանի շրջանակի Բ համագումարը, որը տեղի ունեցավ Երեւանում 1919 թվականի դեկտեմբերի սկզբներին, օրակարգում ուներ նաեւ տվյալ հարցը: Ժողովը որոշում է ընդունել վերակազմյալ հնչակյանների եւ ազգային ազատականների հետ անմիջապես միավորվելու հնարավորության մասին, իսկ ժողովրդական կուսակցության հետ միավորումը սկզբունքով ճիշտ համարելով, որոշել է գործնականում հետաձգել մինչեւ հայկական հարցի լուծումը (դեռ է հիշել, որ առաջին աշխարհամարտում հաղթանակած համաձայնական տերությունները խոստացել էին լուծել այդ հարցը):

Հայ Ռամկավար կուսակցության բնդհ. Պատգամավորական Գ. ժողովը (1920-ի սարեվերջ) նույնպես անդրադարձել է խնդրո առարկա հարցին: Որոշել է իրականացնել ազատականների հետ միավորումը:

Առաջիկա կուսակցության անվանումը, սակայն, այդ ժողովներում չի ըուշափվել: Անվանակոչության առաջարկ առաջին անգամ պաշտոնապես եղել է 1919 թ. հունիսի 5-ին Փարիզի «Սալ դե Ագրիկուլտուր» սրահում տեղի ունեցած հավաքի ընթացքում: Ունկնդիրների

րեւ պաշտոնական ժամանակաշրջանը արտացոլող թերթոնմներ:

Նախագիծը պահանջում էր.

1. Հայկական բոլոր հողամասերի միացմամբ կազմված անկախ Հայաստան:

2. Ռամկավարական խորհրդարանական կառավարություն:

3. Հայերենը՝ հայ պետության պաշտոնական լեզու:

4. Խղճի եւ դավանանքի կատարյալ ազատություն եւ օրենքի առջեւ հավասարություն՝ Հայաստանի բոլոր քաղաքացիների համար:

5. Չրի եւ պարտադիր նախնական կրթություն:

6. Պետական պարտավորություն՝ անհող եւ սակավահող երկրագործներին բավարար հող արդահովելու համար:

7. Պետական ջերմ հոգածություն՝ ընկերական բոլոր անհրաժեշտ բարենորոգությունների նկատմամբ:

8. Կանանց ընտրական իրավունք:

Եւ մի վերջին կետով նախագիծը մխտում էր հայրենասիրությունը բուլացնող միջազգայնամոլությունը եւ կուսակցությունների միացման համար անհրաժեշտ նախապատրաստական աշխատանքները տանելու համար: Քննարկվեցին առաջիկա կուսակցության ծրագիրը, գործելակերպը, կազմական կանոնագիրը, միացման ձեւակերպությունների հարցերը: Բանակցությունները տեւեցին երկար: Բոլոր այդ հարցերի գծով համեմատաբար դյուրավ ձեռք բերվեց համաձայնություն: Բայց երբ գործը հասավ առաջիկա միացյալ կուսակցության անվանմանը, վեճերը կարծես դարձան անվերջանալի, երբեմն նույնիսկ սպառնում էր բանակցությունների խզման վտանգը: Ռամկավարները պարտադիր էին համարում «ռամկավար» բառի ներկայությունը անվանման մեջ: Ընդդիմախոսները, այդ պարագայում, առաջարկում էին «Վերակազմյալ հնչակյան» բառակապակցության գործածումը: Չընդունվեցին: Մինչ այդ արդեն մերժվել էր «Ազատական ժողովրդապետական» անվանումը: Հետո առաջարկեցին «Ազատական ռամկավար», «Ռամկավար ազատական»

Ռամկավար Ազատական
Կուսակցութիւն
անունին տակ»:

Երկու կուսակցությունների կողմից նշանակված երեխական ներկայացուցիչներ կազմեցին առժամյա կենտրոնական վարչությունը, որն իր գործունեությունը ծավալեց հայտարարված անվան տակ:

Վերջնական խոսքը, սակայն, պատկանում էր նոր կուսակցության ընդհանուր պատգամավորական ժողովին:

Պաշտոնական անվանակոչությունը տեղի ունեցավ Ա ընդհանուր պատգամավորական ժողովում: Հարցը քննարկվեց 1922 թ. հունիսի 11-ի նիստում, որպես տվյալ օրվա օրակարգի 3-րդ կետ: Պատգամավորական ժողովի ատենագրության համառոտագրության հատվածը բերում եմ ամբողջությամբ:

«3. Պոլսոյ Շրջ. պատգամ. ժողովը իր տեղեկագրով առաջարկ լրած էր, որ կուսակցութեան անունը խորհրդակցութեան առարկայ ըլլայ: Այս մասին կարծիքներ յայտնեցին ընկերներ Իմճիճեան, տէր. Արսլան,

լով Կ. Պոլսոյ Շրջ. պատգամ. ժողովի թեկնածութիւնը կուսակցութեան անունով զբաղելու մասին,

Նկատելով, որ երկու նախկին կուսակցութեանց միութիւնը անբաժանելի եւ վերջնական կերպով կատարուած իրողութիւն մըն է,

Նկատելով, որ կուսակցութեան անունը կազմող երկու բառերը այլեւս երկու նախկին կուսակցութեանց անունը չէ որ կը յայտնեն, այլ հաւասար եւ լրիւ ցոլացումն են նոր կուսակցութեան հիմնական սկզբունքներուն,

Համոզուած ըլլալով որ նուիրագործէ Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան անունը եւ կը յանձնարարէ բոլոր ընկերներուն անոր մէջ տեսնել զինքը առաձնապէս ոգեւորող եւ առաջնորդող վերոյիշեալ սկզբունքները միայն»:

Տեղեկանքի կարգով. հայտնեմ նաեւ, որ այդ հարցի առթիվ ելույթ ունեցած պատգամավորները ներկայացնում էին. Արամ Իմճիճյանը, Հրաչ Երվանդը, Տիրատուր Տիմեճյանը, Արամ Նշանդրյանը՝ կուսակցության Ամերիկայի շրջանակը, դոկտոր Արսլանը՝ Պոլսի շրջանակը եւ դոկտոր Այրունյանը՝ Բուլղարիայի շրջանակը:

ԳԱՌՆԻԿ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ,
Պատմագիտության դոկտոր

Գնդակահարված է երեսնականներին. ՀՕԿ-ի նախագահ Արսեն Եսայան

«Ազգի» մարտի 5-ի համարում կարդացի՛ ՀՀ Ազգային անվտանգության պետական վարչության մամուլի ու հասարակության հետ կապերի բաժնի վարիչ Արծրուն Մանուկյանի հրապարակումը Հայաստանի օգնության կոմիտեի եւ նրա առաջին նախագահ Արամայիս Երզնկյանի մասին: Այսօր նույն հեղինակը ներկայացնում է ՀՕԿ-ի վերջին նախագահ եւ այլ կարեւոր պաշտոններ վարած Արսեն Եսայանին, որին միլիոնավոր մարդկանց հետ բաժին ընկավ երեսնականների դաժան ճակատագիրը գնդակահարված է:

ՀՀ ԱԱՆ արխիվ ԿԳՅ N1214

Արսեն, Սեդրակի Եսայան, ծնվել է 1898 թ. (. Տրապիզոնում (Թուրքիա), ծառայող, կրթությունը միջնակարգ, ՀամԿ(բ)Կ անդամ 1917 թ.-ից, աշխատել է Հայաստանի օգնության կոմիտեի վարչության նախագահ, բնակվել է Երեւանում:

1936 թ. նախից Խանջյանի «ինքնասպանությունը» հետեւելին Հայաստանի մասնոր եւ քաղաքական սնուցը կազմող բազմաթիվ գործիչների ձերբակալությունները: 1936 թ. նոյեմբերի 17-ին ձերբակալվեց նաեւ այդ տարիների հայտնի քաղաքական գործիչ, ՀՕԿ-ի վարչության նախագահ Արսեն Եսայանը:

Ահա թե ինչ է գրում Եսայանի մասին 1954 թ. նոյեմբերի 18-ին ԽՍՀՄ Նխ նախագահ Մալենկովին հասցեագրված դիմումում իր եղբայր անցած ուղու մասին:

«...Վաղ մանկությունից իմ եղբայրը մտել է Անդրկովկասի հեղափոխական շարժման մեջ, կուսակցության անդամ է 1917 թվից, երբ դեռ Ներսեսյան ճեմարանի սովորող էր:

Նա ակտիվ ընդհատակյա աշխատող էր: Ավարտելով ճեմարանը, 1919 թվին Բաքվում կազմակերպեց մարքսիստական երկույթ՝ լինելով նախահանգստային բանվորների ընդհատակյա խմբի կազմակերպիչը...

1920 թվականին նա եկավ Հայաստան: Հենց Հայաստանի խորհրդայնացումից հետո նշանակվեց Ալեքսանդրապոլի շրջանի ԱՅի (Արտակարգ հանձնաժողով-Ա.Մ.) նախագահ...

Իր աշխատանքի ընթացքում եղբայրս գրավել է պատասխանատու պաշտոններ, եղել է Հայաստանի կառավարության ղեկավարներից մեկը՝ Հայաստանի ժողկոմխորհրդի նախագահի տեղակալ, իսկ Անդրկովկասի կառավարությունում՝ Անդրկովկասի թեթեւ արդյունաբերության ժողովրդական կոմիսար...

Նա մինչեւ իր վերջին օրերը, այսինքն ձերբակալվելը, եղել է անուրի, իր ողջ էներգիան, կյանքը տվել է կուսակցությանը եւ խորհրդային իշխանությանը...»:

Ներկայացնենք նաեւ հատվածներ 1938 թ. հուլիսի 16-ին կազմված մեղադրական եզրակացությունից, որտեղ տրված է, թե ինչ մեղադրանքներ էին «առաջադրել» ՆԳԺԿ-ում Եսայանի նկատմամբ:

ՄԵՂԱԴՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1937 թվի սեպտեմբերին ՆԳԺԿ մարմինները բացահայտել են եւ վերացրել Հայաստանում գործող հակահեղափոխական, աջ-տրոցկիստական ազգայնամոլական ահաբեկչական կազմակերպություն, որի վերջնական նպատակն էր խորհրդային իշխանության տապալումը զինված ճանապարհով...

Իրենց հիմնական նպատակներն իրագործելու համար աջ-տրոցկիստական ազգայնամոլական ահաբեկչական կազմակերպությունը կապվել է դաշնակների եւ ռամկավարների արտասահմանյան հակահեղափոխական կենտրոնների հետ...

Արտասահմանի եւ հակահեղափոխական կենտրոնների հետ լավ կապ իրագործելու համար կազմակերպությունը օգտագործում էր Հայաստանում գոյու-

թյուն ունեցող, այսպես կոչված «Հայաստանի Օգնության Կոմիտեի» արտասահմանյան պաշտոնական մասնաճյուղերը:

Քննության ընթացքում պարզվել է, որ այդ կազմակերպության ակտիվ անդամներից ու ղեկավարներից մեկն էր Արսեն Եսայանը՝ «ՀՕԿ»-ի նախկ. նախ. ...»:

Այնուհետեւ տրված են տարբեր մեղադրյալների «վկայությունները» այն մասին, որ նրանք «հաստատում են» Եսայանի հակապետական գործունեությունը, իսկ նրանցից մեկը նույնիսկ նշում է, թե «կազմակերպության առաջադրանքով Եսայանը նախապատրաստում էր ահաբեկչական ակտ ՀամԿ(բ)Կ Անդրերկրկոմի ղեկավար ընկ. Բերիայի նկատմամբ»:

Այդ տարիներին կազմված հարցաքննությունների հավաստիության մասին կարելի է դատել Եսայանի գործում գտնվող 1937 թ. դեկտեմբերի 5-ով թվագրված ակտից, որտեղ գրանցված է. «...մեղադրյալ Արսեն Սեդրակի Եսայանին ներկայացվեց քննությունն ավարտելու մասին արձանագրությունը, սակայն մեղադրյալ Եսայանը, ոչինչ չպատճառաբանելով, հրաժարվեց ստորագրել քննությունն ավարտելու մասին արձանագրությունը»: Հետաքրքրությունը մեկն է, Եսայանը չէր ընդունել կեղծ մեղադրանքները:

Նման միջոցներով կազմված հարցաքննություններից կարելի է համարել նաեւ Եսայանի «հակապետական գործունեությունը» հաստատող վկաներից մեկի ցուցմունքները:

Հասկանալի պատճառներով, բոլորովին էական չէ հարցաքննվողի անձը, սակայն այդ ժամանակների մասին ընդհանուր պատկերացումները լրացնելու նպատակով ծանոթացնենք նաեւ մի քանի հատվածներ այդ փաստաթղթից.

«...2. Արսեն Եսայանը հայ հայտնի կապիտալիստ եւ ազգայնամոլ գործիչ Նուբար փաշայի հրավերով, Արշակ Չոպանյանի, Վահան Մալեզյանի (հայ ազգայնամոլ բանաստեղծ «ռամկավար» կուսակցության ԿԿ-ի անդամ) այցելեց նրան իր Փարիզի բնակարանում: Նուբար Փաշայի հետ զրույցի ժամանակ Եսայանը նրան տեղեկություններ տվեց խորհրդային Հայաստանի շինարարության մասին եւ վերջինիս վստահեցրեց, որ Հայաստանի կառավարությունը գնահատելով Նուբար Փաշայի վաստակը հայ ժողովրդի առաջ, խոստանում է նրա անունով կոչել «Նուբարաշեն» բնակավայրը, այն դեպքում, երբ ՀամԿ(բ)Կ ԿԿ-ն որոշում ուներ չընդունել «Նուբարաշեն» անվանումը (1932 թ. Սահակ Տեր-Գաբրիելյանն, այնուամենայնիվ, բնակավայրն անվանեց Նուբար Փաշայի անունով):

4. ՀՕԿ-ի գլխ. վարչ. նախ. ընտրվելուց հետո Եսայանը... ասում էր, որ ՀՕԿ-ի արտասահմանյան մասնաճյուղերում ինքը «ընդհանուր ճակատի» ուղին է անցկացնում, այսինքն, այդ մասնաճյուղերում բոլոր տարրերի, այդ թվում դաշնակների, միավորումը: Եսայանն ասում էր, որ իր մտերիմների (նկատի ունեմ Հակոբ Տարոնացու, Տիգրան Չալեմի, Ղարագյոզյանի՝ Հայաստանում «Բարեգործականի» ներկայացուցիչ, ուրիշնուր Հակոբյանի՝ «Մելքոնյան» ֆոնդի ներկայացուցիչ) եւ Հայաստան եկող պատվիրակների ու առանձին, որպես զբոսաշրջիկ եկած ՀՕԿ-ի անդամների միջոցով, հայկական արտասահմանյան գաղութներին դարձնում է այն ուղին, որ նրանք իրենց եւ Հայաստանի հարցերով անմիջական դիմեն Ստալինին, քանի որ արտասահմանյան գաղութների հարցերը կորչում են ՀամԿ(բ)Կ Անդրերկրում...»:

Չերկարացնելու դիտից, անկախ քննության արդյունքներից, որոշված էր Արսեն Եսայանի ճակատագիրը, որը նրան պաշտոնապես հայտարարվեց 1938 թ. հուլիսի 18-ին ԽՍՀՄ Գերագույն դատարանի զինվորական կոլեգիայի շրջիկ նիստում: Եսայանը դատապարտվեց գնդակահարության, որն էլ կատար ածվեց նույն օրը:

Անհրաժեշտ եմ նշել, որ տարիներ անց, ուղիղ 1955 թ. հունվարի 5-ին վերանայվեց Արսեն Եսայանի գործը եւ նա արդարացվեց ԽՍՀՄ Գերագույն դատարանի կողմից՝ հանցակազմի բացակայության համար:

ԱՐԾՐՈՒՆ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԹՈՒՐՔԻԱ

Մեսութ Յըլմազ. Այս կառավարությունը կլինի ժողովրդավարական եւ բարեփոխական

Նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հաստատեց Թուրքիայի Հանրապետության 53-րդ կառավարության կազմը

Դեկտեմբերի 24-ի Մեջլիսի ընտրություններից հետո վերջին երկուսուկես ամիս շարունակվող կառավարական ճգնաժամը վերջապես հաղթահարվեց: Կառավարության կազմավորման ուղղությամբ ոպայխար ծավալվեց Մեջլիսում ամենաշատ տեղեր գրաված 3 կուսակցությունների, այդ թվում Նեջմեթթին Էրբաքանի Բարօրություն խմբակցության, Մեսութ Յըլմազի Մայր հայրենիք աջ ցենտրիստական եւ վարչապետ Թանսու Չիլլերի Ճշմարիտ ուղի կառավարող կուսակցությունների միջեւ: Բայց պետք է կազմվեր կոալիցիոն կառավարություն եւ անհրաժեշտ էր հիշյալ 3 կուսակցություններից երկուսի միջեւ համաձայնություն ձեռք բերել: Կառավարության կազմավորման ուղղությամբ հիշյալ 3 կուսակցությունների միջեւ ծեռնարկված մի շարք անհաջող փորձերից հետո հանրապետության նախագահ Սուլեյման Դեմիրելից մի նոր հանձնարարական ստանալով Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազը առաջարկություններ 8 կետից բաղկացած նոր փաթեթով կրկին ներկայացավ Ճշմարիտ ուղի կուսակցության նախագահ Թանսու Չիլլերին: Բազմաթիվ շփումներից հետո, որոնց արդյունքում հարթվեցին մի շարք հակասություններ ու տարաձայնություններ, վերջապես կայացավ Մայր հայրենիք-Ճշմարիտ ուղի կոալիցիան: Մարտի 6-ի ուշ երեկոյան Մ. Յըլմազը այցելեց Չանքայա նախագահական նստավայր եւ նախագահ Ս. Դեմիրելին հանձնեց Թուրքիայի 53-րդ կառավարության ցուցակը, որը կրում է հետեւյալ պատկերը:

Վարչապետ Մեսութ Յըլմազ-Մայր Հայրենիք կուսակցություն, պետնախարար, փոխվարչապետ Նահիդ Մենթեշե՝ (Ճշմարիտ ուղի) պետնախարարներ՝ Ռուշթու Սարաչօղլու (Մ. Հ.), Այբեր Յըլմազ (Ճ. Ու.), Աբդուլքադիր Աքսոյ (Մ. Հ.), Յուսուֆ Սոյլեմեզ (Ճ. Ու.), Էյֆա Ըշըք (Մ. Հ.), Յաման Թորունեոլու, Խյուրեն Այխաք (Մ. Հ.), Այվազ Գյոքդեմիր (Ճ. Ու.), Ջեմիլ Չիչեք (Մ. Հ.), Յաշար Դեդեբեք (Ճ. Ու.), Ալի Թամեր (Մ. Հ.), Ունալ Էրքան (Ճ. Ու.), Էոյին Թարանօղլու (Մ. Հ.) եւ Հայրեթ Դաղլը (Ճ. Ու.), ընդամենը 15 պետնախարար, այդ թվում 8-ը Ճշմարիտ ուղի կուսակցությունից եւ 7-ը Մայր հայրենիքից: Այնուհետեւ ցուցակում ներկայացված է նախարարների կազմը: Արդարադատության նախարար՝ Մեհմեդ Աղար (Ճ. Ու.)

Ազգային պաշտպանության՝ Օլթան Սունգուրլու (Մ. Հ.)

Ներքին գործերի՝ Ուլթու Գյուներ (Մ. Հ.)

Արտաքին գործերի՝ Էմրե Գյոնենսայ (Ճ. Ու.)

Ֆինանսների՝ Լյութֆուլլահ Քայալար (Մ. Հ.)

Ազգային կրթության՝ Թուրհան Թայան (Ճ. Ու.)

Քաղաքաշինության եւ շինարարության՝ Մեհմեդ Քեչեջիլեր (Մ. Հ.)

Առողջապահության՝ Յըլդըրըմ Աքթունա (Ճ. Ու.)

Հաղորդակցությունների ու կապի՝ Օմեր Բարութչու (Ճ. Ու.)

Գյուղատնտեսության եւ գյուղական գործերի՝ Իսմեթ Աթիլլա (Ճ. Ու.)

Աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության՝ Էմին Քուլ (Մ. Հ.)

Արդյունաբերության եւ առեւտրի՝ Յալըմ Էրեզ (Ճ. Ու.)

Էներգետիկայի եւ բնական պաշարների՝ Հյուսնու Դողան (Մ. Հ.)

Մշակույթի՝ Աղահ Օքթար Գյուներ (Մ. Հ.)

Զբոսաշրջության՝ Ըշըլայ Սայգըն (Ճ. Ու.)

Անտառտնտեսության՝ Նեվզաթ Էրջան (Ճ. Ու.)

Էկոլոգիայի՝ Մուստաֆա Թաշար (Մ. Հ.)

Ընդամենը 17 նախարար, որից 9-ը Ճշմարիտ ուղի կուսակցությունից, իսկ 8-ը՝ Մայր հայրենիքից:

– Նշվում է, որ նախագահ Ս. Դեմիրելը, առանց հապաղելու, հաստատեց կառավարության նոր կազմը: Մամուլը ասուլիսում Մեսութ Յըլմազն ասաց. «Այս պահից սկսած Թուրքիայի 53-րդ կառավարությունն անցնում է իր պարտականությունների կատարմանը: Մարտի 12-ին կառավարության կազմը վստահության քվե ստանալու համար կներկայացվի Թուրքիայի Ազգային Մեծ ժողովի քննարկմանը: Ինչպես հայտնի է, կազմավորված կոալիցիոն կառավարությունը փոքրամասնական կառավարություն է: Այս կառավարությունը կլինի ժողովրդավարական եւ միաժամանակ բարեփոխական: Մենք գիտակցում ենք, որ ժամանակը շատ պետք է օգտագործել:

Այս կառավարության առաջնային նպատակներն են խաղաղությունը, ազգային համերաշխությունն ու վերափոխումների իրականացումը»:

ԲԻՒԶԱՆԴ ՉԱՐԸՔՃԵԱՆ

Քերքուկ-Յումուրթալըք նավթամուղը վերաբացվում է

Քերքուկ-Յումուրթալըք նավթամուղի վերաբացման առնչությամբ մի շարք տեխնիկական հարցեր քննարկելու նպատակով Թուրքիայում գտնվող Իրաքի նավթարդյունաբերության նախարար Ամիր Մուհամեդ Ռաշիդի հանդիպումները շարունակվում են: Մարտի 6-ին Ռաշիդը հանդիպում ունեցավ արտգործնախարար, փոխվարչապետ Դենիզ Բայքալի հետ: Հանդիպման ավարտից հետո Բայքալը լրագրողներին հիշեցրեց, որ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի կողմից Իրաքի նկատմամբ ընդունված որոշումների շրջանակներում երկու երկրների միջեւ տնտեսական հարաբերությունները զգալի վնաս կրեցին: Բայքալը ասաց. «Այս առումով մարդասիրական նպատակներով վերաբացվելիք նավթամուղը դրական նշանակալից երեւույթ է: Ինչ վերաբերում է ջրի հիմնահարցին, ապա հանդիպման ընթացքում այդ խնդիրը չի քննարկվելու»: Իսկ Ամիր Մուհամեդ Ռաշիդը իր հերթին նշեց, որ նավթամուղից ստացված շահույթի հաշվին Իրաքի դեղորայքի եւ սննդամթերքի պահանջարկը կբավարարեն նախեւառաջ Թուրքիայի հետ կատարվելիք առեւտրի հաշվին:

Այս ընթացքում հայտնի դարձավ, որ ՄԱԿ-ի կողմից ընդունված բանաձեւի շրջանակներում Թուրքիա-Իրաք նավթամուղի միջոցով առաջիկա 6 ամսվա ընթացքում 2 միլիարդ դոլլարի նավթ տեղափոխվելու վերաբերյալ երկու երկրների ներկայացուցիչների միջեւ սկսված տեխնիկական բնույթի քննարկումները Անկարայում շարունակվում են:

Խնդրո առարկայի կապակցությամբ Թուրքիայի էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարարության կողմից հրապարակված հայտարարության մեջ նշվում է, որ Քերքուկ-Յումուրթալըք նավթամուղի փակման հետեւանքով Թուրքիան տարեկան կրել է 350 միլիոն դոլլարի վնաս: Հայտարարության մեջ նշվում է, որ մի քանի օրվա աշխատանքներից հետո նավթամուղը կվերագործարկվի: Մինչդեռ Իրաքը հայտարարեց, որ մարդասիրական եւ պարենի օգնության դիմաց նավթ վաճառելու վերաբերյալ ՄԱԿ-ի որոշումը ժամանակավոր երեւույթ է:

Գ. Չ.

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սենատի հանրապետական մեծամասնության առաջնորդ Բոբ Դոուլը որը նախանշվում է ներկուսակցական ընտրությունների ժամանակ ձայների առավելագույնն է ստացել: Հանրապետական կուսակցության նախագահական թեկնածուի ընտրությունները դեռ շարունակվում են: Սակայն հազիվ թե որեւէ մեկը կարողանա Դոուլից շատ քվեներ ստանալ:

Նրան անվանել են աշխարհի ամենա կանգուն գործիչ, 20-րդ դարի թյամբ: Չինաստանցային մնացած ծախսերը հազարին ռուսերի համափանցինին: Դալասանի խանութում դրված սպարատակում նրանք կարողացան 1800 դոլլար հավաքել: Համախմբագիրների օգնության նվիրական այդ տոփն այսօր էլ իր ճշտական տեղն ունի Դոուլի գրասենյակում:

Չիկագոյում բնակվող հայ բժշկի մասին Դոուլը լսել էր միայն 1947-ին: Համբարձում Քելեկյանը հայտնի էր նման վնասվածքների օրթոպեդիկ նոր մեթոդներով բուժելու համար: Դոուլը կարծես մեր բնական ինքնաշարժ չինի, ասում է նա:

Իրոք, տասնամյակներ ի վեր սենատոր Դոուլը Քելեկյանների ընտանիքի բարեկամն է: Երբ անցյալ տարի նա այցելեց Իսրայել, անցնելով ճանապարհի երբեմնի վայրերով, որոնք բազմաթիվ նրան ուղեկցում էր Քելեկյանի դուստրը՝ Ալիսը, որն Իսրայելի պատմության դոկտոր է: Ի դեպ, Օգոստոսն եւ Ալիսը բուժող առավելագույն հաշվով պարտն են կատարել Դոուլի նախագահական ընտրական պայքարին:

ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Բոբ Դոուլը մոտենում է ցանկալի նպատակին

Հայ բժշկի օգնությամբ հաստատված ջերմ հարաբերություն մի պատմություն

ամենաստվար հանրապետական առաջնորդ: Բոբ Դոուլի պատմությունը, ինչպես նշում է «Ազատություն» ռադիոկայանի մեկնաբանը, սկիզբ է առել Արեւմտյան Կանզասի Ռասել փոքրիկ քաղաքում, որտեղ բոլոր համախմբագիրները իրար ճանաչում են, որտեղ մարդիկ ամեն կիրակի դեռ եկեղեցի են գնում, որտեղ կանաչ եւ պարզամիտ կյանք կա, Աստծո եւ հայրենիքի հանդեպ սերով:

1942-ին 19-ամյա Բոբ Դոուլը ծառայում է Համաշխարհային երկրորդ պատերազմին, 43-ի գարնանը ֆաշիստների դեմ կռվում Իտալիայի բարձունքներում, որտեղ եւ ծանր վիրավորվում է: Կոտրած ողնաշար եւ անշարժունակ դարձած աջ ձեռք, որին սպառնում էր մահաբեր փտախտ: Նա ստիպված գրել սովորեց ձախ ձեռքով: Սակայն կյանքը փանգված էր:

Այստեղ է սկսվում իրական առասպելը. 1915 թվականի ցեղասպանությունից ծագմամբ, Միացյալ Նահանգներում հաստատված հաննեցի հայ բժիշկ Համբարձում Քելեկյանի (որպես է լինի Քեկեկյան, որ նաեւ ակնառում հայտնի գրականագետի հանդիպակ էր փայլում. -Ծ. Խ.) վիրաբուժական հաստ գաղտնիքն եւ վեհ հոգու անվճար միջամտություն, որը մեծ հաջողությամբ էր պսակվում: Բժիշկը Դոուլին ոչ միայն օգնեց վերականգնել աջ ձեռքի մասնակի շարժունակությունը, այլեւ կազմակերպեց նրա լրիվ ապաքինումը: Երկարատեւ գույքերի ընթացքում Քելեկյանը երիտասարդ Դոուլին նաեւ սովորեց հայտ եւ սեփական ուժերի հանդեպ հավատ էր ներարկում:

Բժշկի աղջիկ Օգոստոս Քելեկյանը պատմում է, որ ամառային ամիսներից մեկը Դոուլին ներենչեց, ու երբ չի կարող խոսակցել բժիշկ պատմելու նախադասերից հետո, ապա կարող է դառնալ իրավաբան եւ քաղաքական գործունեություն ծավալել: Սա

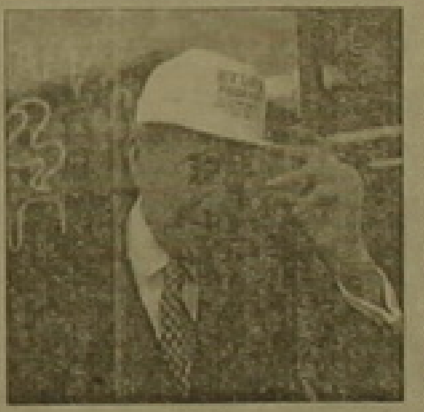

Անցյալ սեպտեմբերին, երբ Վաշինգտոնում պաշտոնապես բացվեց Հայաստանի Հանրապետության դեսպանատունը, ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի պատվին տրված ճաշկերույթին հրավիրված էր նաեւ Բոբ Դոուլը: Իր խոսքում նա հիշատակել է բժիշկ Քելեկյանին, որը, նրա ասելով, միայն բժիշկ չէր, իր ընկերն էր, ուսուցիչը, իր փրկիչը:

Քելեկյանների առաջինն էին, որ ունեցել Բոբ Դոուլը ճշգրտել է պարտավորքին հայերի դեմ գործված ոճրագործ ոճրագործությունների մասին: Այս ընտանիքը յուրօրինակ կամուրջ դարձավ Դոուլի եւ ամերիկահայ հայերի, ինչպես նաեւ նրանց կազմակերպությունների միջեւ: Թերեւս Քելեկյանների պատմության մանրամասներն էր, որ սենատորի քաղաքական հայացքների համար օրինակելի դարձավ ամբողջ ազգի ողբերգությունը, առաջ բերելով հանրապես, ցեղասպանությունը որպես մարդկայնության դեմ հանցանք դիտելը: Որտեղ էլ գործի նրա նագործությունը, Դոուլը կասում է ճակատագրի ձեռքով վիրված իր աջ ձեռքն է մեկնում ի պաշտպանություն ցեղասպանության զոհերի եւ նույն փրկարարի աջով փրկված իր անձով պայքարում զավթողականության ու կեղծիքի դեմ:

Միապետներն էլ իրենց հոգսերն ունեն

«Չեղյալ թագավորական վսեմություն» Բելգիայում հարկավոր է այս ձեւով դիմել յուրաքանչյուր արխեոլոգիստ Մարիա Լաուրային: Ինչը ապշեցնելի, յառաջել է վարժապետ բազում երբորդություններն եւ գիտե բազմաթիվ քանակ, որոնք անհրաժեշտություն են թագավորական ընտանիքների կյանքում, ապես ինչպես պետք է պարունել նախապատվելիքները կապ ի ապաստանից:

Անշուշտ, նրա գիտելիքները չեն սահմանափակվում լոկ վարվելակարգի կանոններով: Թագավորները հոգում են իրենց ժառանգորդների բնականոր դաստիարակության համար: Ընդամենը պարոնվում եւ ընկերներում զանազան զգացմունքներ պարտավոր են բնիկներ հետ իրենց ապահով արժանավայել եւ համարժեք ձեւով:

Հենց միայն Եվրոպայում Մեծ Բրիտանիայից մինչեւ Մոնակո, ներկայումս գոյություն ունի գրեթե մեկ տասնյակ միապետություն: Դրանց թագավորները կամ թագուհիները, բնկալ ձեւակերպումով, պետության գլխավորներն են: Իշխանությունը դրանք բան չէ եւ ամենեւին չի տրվում: Մոնակոյի 37-ամյա իշխանուհի Ալբերը, թեեւ երեւույթին, պատշաճ չափով չի ներգործում այդ գիտությունը: Ռուսի իշխան Ռենինեն, չնայած իր պատկառելի տարիքին եւ նախանձելի վարձատրությունների, ամբողջապես նեղանում է իշխանության դեկի նրան հանձնելու գործը: Որոնք կարող են, առաջավոր թագավորները պատկառելի եւ ոչ պատշաճ են զբաղեցնում եւ դրա թյունում: Բայց կան նաեւ բացառություններ: Մոնակոյի իշխանուհին Կարոլինան, օրինակ, իր երեխաների դաստիարակում է Ֆրանսիայի հարավում գտնվող փոքր քաղաքներից մեկում:

Անցել են այն ժամանակները, երբ առաջադեմ միապետները գիտելիքները տիրապետում էին միայն պալատական ձեւով: Դաստիարակչի մեծ մասը հանձնվում է ավանդական կամ դասական արտասահմանյան համալսարանները: Օրինակ, Նորվեգիան, թե երեխաները հաճախում են տեղական Սան Ռեմոյի դպրոց եւ համալսարանները ամբողջական թեմաներում են սովորում իրենց հասակակից տղաների հետ: Նրանք նույնիսկ ջոկ երեն են խաղում քաղաքական ծառայությունները: Ճիշտ է, իշխանուհիները նաեւ ունեն քաղաքակիրթ եւ 6 հազար թիկնապահների հսկողության տակ:

Լյուքսեմբուրգի պատանի գահաժառանգ իշխան Գիյոմը, ով նախնիների թվում է նաեւ Ֆրանսիայի արքա Լյուդովիկոս 14-րդը, սովորում է Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսության լիցեյում: Սակայն որոշ թագուհու պարագայում առաջ ծնողները դասը չափազանց խստացնել էին, որպեսզի խուսափեն չդինի եւ իրենց զավակի հետ վարվի ինչպես սովորական մանկան հետ: Դպրոցական ընկերները նա գահաժառանգին անվանում են ոչ այլ կերպ, քան Գիյոմ: Բոլոր ուսուցիչները պահանջում են իրենց աշակերտից. «Դաստիարակությունը շատ աշխատանք, պարզապես մասնագետ չէ», ասում են նրանք: Միապետների զավակների համար կյանքը եւ բնավ անվերջ բաց չէ, իսկ նրանց հասակակիցներինը: Հեղինակների կարծիքով, դաստիարակության խիստ բնույթ պատանիների համար հաճախ անտանելի է դառնում բացասական նրանց հարաբերություններն ավագների հետ, բարդություններ զարգացնում: Ծնողները ձգտում են, որ գահաժառանգները իրական պատկերացում ունենան կյանքի մասին: Եվ այս հարցում իշխանուհին Կիտանոն քրոջը առաջ է անցել մյուսներից: Հինգերորդ տարին կազմակերպել է իր նախագծերի ապրուստաները ալյուրին նա երեխանե իր հետ վերցնում է գավակներին:

«ԻՆՏԵՐՖԱՔՍ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ՄՇԱԿՈՒՅԹ**

Ֆրանսիական կինոն վերջին տարիներին հազիվ փրկվեց անկումային վիճակից. (հիշատակել է նաեւ մեր ազգակից, խոշոր կինոարտադրիչ (պրոդյուսեր) եւ Ֆրանսիայի կինոարտադրիչների միության նախագահ Ալեն Թերզյանը):

Կինոդահլիճների իրար հաջորդող փակումը, անգործ կինոգործիչների հսկա «բանակի» ստեղծումը ֆրանսիական առօրյայում մռայլություն էր մտցրել:

կան կինոն աշխարհում ծանոթացնող ասոցիացիայի նախագահ, ֆիլմարտադրող Դանիել Տոսկան դյու Պլանտիեն նախաձեռնել էր այս փառատոնը՝ «ֆրանսիական կինոն այս անգամ հենց օտարների միջոցով գնահատել տալու» նպատակով:

Լրագրողներին հնարավորություն տրվեց 81 կինոժապավեններ դիտել:

"LES LUMIERES DE PARIS"-ի այս ձեւը, ծիես ամերիկյան "GOLDEN GLOBE" փառատոնին է մայրը՝ ավեղացի) նշանավոր դերասանուհի Իզաբել Ռոսելինին էր:

Միտերանը, հակառակ իր միապաղաղ խոսակցական տոնին, հումորով, ժպիտով, վարպետ դիրիժորի նման էր անցկացնում երեկոն:

Նա բեմ հրավիրեց Փարիզի խաղախաղթեւ ժան Տիբերին, որը վերջերս էր նկարել իր «Անիծյալ գաղջն» ֆիլմը, Օսկարի թեկնածության արժանացած դերասանուհի ժոզիենա Բալասկոյին, պատվո նախագահուհի դերա

«Փարիզի լույսերը»

Ֆրանսիական արտգործնախարարությունից պաշտոնապես հավաստարմագրված մոտ 1200 օտար լրագրողներ են գործում Փարիզում եւ այլ քաղաքներում: Նրանցից մոտ 700-ին էր հաջողվել արժանանալ "ASSOCIATION PRESSE ETRANGERE"-ի (օտար մամուլ ընկերակցություն) գործուն անդամ (menbre actif) տիտղոսին: Իսկ այս 700-ի միջից էլ 130-ին ընտրեցին, որ մաս կազմեն հանձնախմբին, մասնակցեն Փարիզում առաջին անգամ կայանալիք "ES LUMIERES DE PARIS" (Փարիզի լույսերը) կոչվող կինոփառատոնին: Կինոփառատոնի մրցանակաբաշխության երեւելի երեկոյին միջազգային 130 թղթակիցների մեջ էր նաեւ Փարիզի մեր թղթակից Ռաֆֆի Հերմոն Արաքսը: Ստորեւ տպագրում ենք նրա թղթակցությունը:

Գլխավոր պատճառը ամերիկյան կինոյի սարսափազդու ծեւով մուտք գործելն էր ֆրանսիական շուկա, ուր նման պլիների դեմ պաշտպանվելու նախադրյալներ գոյություն չունեին:

Երկրորդ պատճառը ֆրանսիական կինոշուկայում կոմիս ասած «լավ համախորդ բերող» ժան Պոլ Բելմոնդոյի, Ալեն Դելոնի եւ նման դերասանների նկարահանվելու ռիթմի կամավոր դանդաղեցումն էր: Իսկ Լուի դը Ֆյունեսի, Բուրվիլի նման մասսաներին ծիծաղեցնող դերասան դերասանուհիներ չկային:

Վիկտորիա Աբրիլը եւ Ժոզիենա Բալասկոն «Անիծյալ գաղջն» ֆիլմում

Միտերանյան 14 տարվա ընթացքին, իրար հետեւից պայթող ֆինանսական, առողջապահական, կաշառակերության սկանդալներից հետո, գլխավորապես քննադատական բնագավառում մեծ տագնապ էր սկսվել: Ուրեմն երգիծանք էր պետք, բայց լավ երգիծանքի համար էլ լավ դերասաններ եւ արվեստախնդրության մեջ մտնելու պատրաստ արտադրիչներ էին պետք:

1993-ին կինոռեժիսոր ժան ժակ Անոյի «Սիրեկանը», 1994-ին կինոռեժիսոր ժան Մարի Պուարեի (արտադրիչն է Ալեն Թերզյանը) «Այցելուները» եւ 1995-ին էլ նախ՝ կինոռեժիսոր Լուկ Բեսոնի «Լեոն» ու հետո էլ՝ կինոռեժիսոր Էրվե Պալյուդի «Հնդկացին քաղաքում» միանգամից փոխեցին տխուր վիճակը:

Հակառակ եվրոպետանիի մի շարք հարցերում նախորոք ընդունած «պատրանքներ առանց մաքսի փոխանակման» որոշման, Ֆրանսիային հաջողվեց այլ երկրներին ընդունել տալ ֆրանսիական ֆիլմերը բացառելու այս որոշումից:

Այսպիսով, ենթադրվում է, թե Ֆրանսիան գոնե կամաց կամաց պիտի կարողանա այլ կինոների հզոր դրամական ճնշումներից պաշտպանվել:

1995 թ. օգոստոսից մինչեւ 1996-ի հունվար ամբողջ Ֆրանսիայում ամենաշատ հանդիսատես ունեցած 51 կինոժապավենների մեջ, ցուցակի առաջին հինգ տեղում ֆրանսիական կինոժապավեններն են, ինչը հակառակն էր նախորդ՝ 1993-ի տվյալների:

Ուրեմն "UNIFRANCE FILM INTERNATIONAL" կոչվող ֆրանսիական կինոն աշխարհում ծանոթացնող ... նման, այսպիսով Ֆրանսիայում արդեն իսկ գործող հաղորդակցության, (այս դեպքում ֆրանսիական կինոարտադրանքի) գլխավոր դերակատարներին մի քիչ շահագրգռելով, հաղորդակցության է հասցվելու կոչիս ասած «ֆրանսիական կինոյի մարկետինգը»:

1994-ի դեկտեմբերի 1-ից մինչեւ 1995-ի նոյեմբերի 30-ը, Փարիզի կինոդահլիճներում, շուկայում, առաջին անգամ ցուցադրվող ֆիլմերի մեջ հետեւյալ 3 պայմաններից առնվազն երկուսը բավարարող ժապավենները պիտի հաշվի առնվեին.

ա) ֆրանսիացի կինոռեժիսորի կողմից նկարահանված լինելը

բ) ֆրանսիացի կինոարտադրիչի մասնակցություն կամ համաարտադրություն

գ) գլխավոր դերում ֆրանսիացի դերասանի կամ դերասանուհու մասնակցություն:

Հունվարի 29-ին պաշտոնապես հրավիրված էինք փառատոնի մրցանակաբաշխությանը նվիրված արարողությանը:

Հրավիրյալներին հանձնվում էր հատուկ գունավոր քարտ: Դահլիճում 3 հսկա էկրաններ էին տեղավորված եւ պարբերաբար օտար կամ ֆրանսիացի դերասանների կարծիքներ էին երեւում էկրանին՝ ֆրանսիական կինոյի մասին:

Հանդիսավարը՝ հանրածանոթ կինոգործիչ, կինոհաղորդավար, կինոլրատվության եւ կինոպատմության խոշոր գիտակ Ֆրեդերիկ Միտերանն էր (նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի եղբորորդին): Իսկ երեկոյի նախագահուհին, ամերիկացի (հայրը՝ իտալացի, մայրը՝ շվեդացի) նշանավոր դերասանուհի Իզաբել Ռոսելինին էր: ... սանուհի Իզաբել Ռոսելինին, տասնյակ տարիներ Ֆրանսիայում ապրող եւ ֆրանսիական կինոյի մեջ գործող, ծագումով անգլիացի դերասանուհի Շառլոտ Ռամփլինգին եւ շատ ուրիշների:

Վերջինս եւ Թոմաս Քուին Կուրտսին («Հերոսի տրիբյունի» 40 տարվա կինոքննադատ) մրցույթից դուրս որոշվել էր շնորհել հատուկ «Երախտագիտական մրցանակ»՝ ծագումով օտարների ֆրանսիական կինոյին երկար տարիների ծառայությունը նկատի առնելով:

Մի բացառիկ մրցանակ էլ դերասանուհի Կատրին Դընյովին տրվեց՝ ֆրանսիական կինոն երկար տարիներ աշխարհում ներկայացնելու համար:

Վերջինս գրիպի պատճառով չէր կարողացել ներկա լինել երեկոյին, սակայն ուղիղ հեռախոսակապով խոսեցին անկողնում պառկած Դընյովի հետ:

Այնուհետեւ հայտարարվեց, թե

լավագույն օտար ֆիլմ է ճանաչվում "Underground"-ը, ռեժիսոր՝ Էմիր Կուստուրիցա

լավագույն դերասան՝ Միշել Սեռոն «Նելլին եւ պարոն Առնոն» ֆիլմի համար, ռեժիսոր՝ Կլոդ Սոտե

լավագույն դերասանուհի՝ Իզաբել Յուպերին՝ «Ծես» ֆիլմի համար, ռեժիսոր՝ Կլոդ Շաբրոլ

լավագույն սցենար՝ «Անիծյալ գաղջն» ֆիլմի սցենարը՝ գրված (միեւնույն ժամանակ խաղացված) ժոզիենա Բալասկոյի կողմից

լավագույն կինոռեժիսոր՝ Մաթյո Կասովիցի՝ «Ատելություն» ֆիլմի ռեժիսուրայի համար

լավագույն կինոֆիլմ՝ «Ատելություն» ֆիլմը, նկարված Մաթյո Կասովիցի կողմից, արտադրված՝ Քրիստոֆ Ռոսինյոնի կողմից:

Ֆրանսիական կինոն, ի բացառյալ մի քանիսի, ընդհանրապես շատախոս է եւ պատերական: Աշխարհի կինոյում իր տեղն ունի՝ իր տիպիկ ֆրանսիական արվեստագետի, բաց՝ «սեռական» կապակների տեխնիկ պատասխանի վրա ունեցած ցոլացումով:

Ամենակարեւորը՝ օտար կինոների հանդեպ շատ հանդուրժող է. Ֆրանսիայում կարելի է տեսնել աշխարհի ամենահեռու երկրի կինոֆիլմերը:

«Հայրենիքը լեզուն է»

Ազգային գրադարանում միամամանակ կազմակերպվել է հայոց լեզվին նվիրված երկու ցուցահանդես: Առաջինը, որը գործում է գիտական աշխատողների ընթերցասրահի հարեւանությամբ, կրում է «Անկախության պատմության» խորագիրը:

Անցած տասնամյակների ընթացքում ստեղծված հատուկ գրականության հեղինակներն են տեղական լեզվաբաններ Հր.Աճառյանը, Գ. Ղափանցյանը, Մ. Աբեղյանը, Ս. Մալխասյանը, Ար. Ղարիբյանը, Գ. Ջահուկյանը, Էդ. Աղայանը եւ ուրիշներ: Ցուցափեղկերում տեղ են գտել Գ. Ղափանցյանի «Ընդհանուր լեզվաբանություն», Էդ. Աղայանի «Լեզվաբանության հիմունքներ», Մ. Աբեղյանի «Հայոց լեզվի տաղաչափություն», Հ. Հյուբշմանի «Հայագիտական ուսումնասիրություններ» գրքերը, հայ եւ այլազգի անվանի հայագետների անվանագանգներ եւ այլ նյութեր:

«Ժամանակակից հայոց լեզու» ցուցահանդեսը գործում է ընդհանուր ընթերցասրահում, որի հանդուստները ուսանողներն են: Ցուցադրանքի հիմնականն մասն են կազմում Ա. Սուքիասյանի, Մ. Ասատրյանի, Ս. Գյուլբուդաղյանի, Գ. Գարեգինյանի աշխատությունները, Ա. Արտակ... մյանի «Ժամանակակից գրական հայերենը», Բ. Ղազարյանի «Ժամանակակից հայոց լեզվի համառոտ բառարան», Գ. Գեւորգյանի «Հայոց լեզվի համանունների բառարան» գրքերը:

Հայոց լեզվին են նվիրված բազմաթիվ չափածո եւ արձակ երկեր, ասույթներ. «Հայերենն իմ կրոնն է, մի միայն հայերենը» (Մարգարիտ Օրմանյան), «Լեզուն հաստատման կապ մըն է միության եւ սիրո» (Մերսի Պեշիկթաշլյան), իսկ Ալ. Իսահակյանն ասել է «Հայրենիքը լեզուն է»:

ՀՐԱՉՅԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԹԵԺՈՒԿ

Երեւանի պատմության թանգարանի պաշտպանության կոմիտեն գործում է

Մեր նախորդ հրապարակումներում անդրադարձել ենք Երեւանի պատմության թանգարանի «շուրջ» ծավալվող իրադարձություններին, թանգարանի շենքի վթարին, թանգարանային գործունեության ժամանակավոր դադարեցմանը, գիտական աշխատակազմի [illegible] լռությանը եւ կոլեկցիայի ավելի քան մեկ շաբաթ առաջ ձեռնարկած քաղաքի ցույցի մասին: Հիշեցնենք, որ թանգարանի տեխնական գույքն արդեն իսկ տեղափոխված է [illegible], իսկ թանգարանային ֆոնդերն, ինչպես եւ խոստացել էին քաղաքային իշխանությունները, առայժմ անձեռնմխելի են: Թանգարանի աշխատակիցների բողոքի ցույցը ոչ միայն շարունակվում է, այլեւ ավելի կազմակերպված փուլ է մտել: Դեռեւս մարտի 8-ին թանգարանի 65 ոչ տարեդարձի օրը կոլեկտիվը ընդհանուր ժողովի ուղեց ստեղծել «թանգարանի պաշտպանության կոմիտե» թանգարանի վերաբնակեցման կանխելու (կամ, ծայրահեղ դեպքում, ցանկալի հանի մեջ գնելու) նպատակով: Կոմիտեն կոչով դիմում է մայրաքաղաքի բոլոր թանգարանների կոլեկտիվներին, գիտության եւ կրթության օջախի ներկայացուցիչներին, Ազգային ժողովի պատգամավորներին, հասարակության լայն խավերին՝ աջակցել Երեւանի գրեթե 3000-ամյա պատմությունն ամփոփող թանգարանի կենաց պայքարին: Ստորագրություններ են հավաքվում հասարակության տարբեր շերտերի ներկայացուցիչներից, որոնք պատրաստ են աջակցելու թանգարանի փրկությանը, բայց վճռական կոլեկտիվի ինքնապաշտպանական քայլերին: Կոլեկտիվին իրենց զորակցությունն են հայտնել Հայաստանի ազգագրության թանգարանը, հնագիտական ինստիտուտի աշխատակիցները, թանգարանների գիտամեթոդական կենտրոնը, մարդու իրավունքների պաշտպանության հելսինկյան կոմիտեն, հասարակական դաշինքը, Ազգ պատգամավորներ, իրավաբաններ, իրավապաշտպաններ: Երեկ, թանգարանի պաշտպանության կոմիտեի հրավիրած մամլո ասուլիսում մասնակիցները հաստատեցին թանգարանը «բանկային» կամ այլ ոտնձգություններից պաշտպանելու իրենց վճռականությունը:

ԱՍՏՂԻԿ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

ՀՆՄ-ը դիմում է ՀՀ նախագահին եւ վարչապետին

Հայաստանի նկարիչների միությունը «Ազգին» է տրամադրել Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին եւ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանին հասցեագրված բաց նամակի տեքստ՝ ստորագրված ՀՆՄ ընդհանուր ժողովի կողմից: «Ընդհանուր ժողովը դիմում է Ձեզ արդեն սեփականաշնորհված սրահների (Թումանյան 34, Նալբանդյան 106, Մաշտոց 37 եւ 40) վերաբերյալ, որոնք 1955-ից սկսած վարձակալման են տրվել կերպարվեստագետներին՝ ժամկետի արժեքների վաճառքի ձեւով մատչելի կանգեցնելու, գեղարվեստական պիտույքներ իրացնելու եւ դրանց շահույթը ի նպաստ ընկած անդամների սոցիալ տնտեսական վիճակը բարելավելու համար: Տարիներ շարունակ սրահների տնօրենը եւ մնացած հաստիքները նշանակվել են միության կողմից, իսկ նրանք հաշվետու են եղել մեզ մինչեւ 1994-ի վերջը: Այս սրահների գործունեությունը սերտորեն կապված է նկարիչների միության պատմությանը, իսկ հատկապես Թումանյան-34-ը կրում է Սարյանի, Կոջոյանի, Գարրիկ Գյուրջյանի, Արա Սարգսյանի եւ հայ կերպարվեստի հետագա սերունդների, որոնց գիտակցության մեջ մինչեւ օրս այն ապրում է որպես «մեր տունը»: Բաց նամակի հետագա շարադրանքում նշվում է, թե 90-ից հետո ՀՆՄ-ի եւ սրահների կապը օրենսդրական պաշտպանված եղել է, սակայն չի ընդունվել, իրավական դաշտը փոփոխության չի ենթարկվել: Ուշ չեւ 1990-ը միության է վարձակալական պայմանագրեր կնքել Սոցանպության շրջանակի հետ, իսկ այնուհետ միության անունից պայմանագրեր են կնքել տնօրենների տնօրենները: 95-ի օգոստոսին, առանց միության գիտության, սեփականացվել է ՍՊԸ:

Միությունը վրդովմունք է հայտնում, որ իր յուրահատուկ անդամի տարածքում իրավունքները ոտնահարվել է սեփականաշնորհման մասնակցելու իրավական դաշտից դրկված լինելու պատճառով: «Խնդրում ենք Ձեր աջակցությունը մեր ոտնահարված իրավունքները վերականգնելու, սեփականաշնորհման ճշմարտության եւ այլ խախտումները կանխելու վճռականությունը», ասվում է նամակի վերջին պարբերության մեջ:

Դեմի Մուրը չի ուզում փոսիկ լինել

Կինոդերասանուհի Դեմի Մուրը որոշել է իր ուժերը փորձել պրոդյուսերի դերում եւ այդ նպատակով գնել է «Արեւմուտքի յար փոսիկը» ֆիլմի նկարահանման իրավունքները: Մի ժամանակ նա նույնիսկ ուզում էր ֆիլմում կատարել գլխավոր դերը, հեռուստային գեղեցիկ կին է, որը ճակատագրի բերումով վատ գրաղմունքի տեր է (դերասանուհին սիրում է հենց այդպիսի բարդ կերպարներ): Բայց Մուրը, ի վերջո, միտքը փոխեց եւ այդ մասին հայտարարեց Տեխասի նահանգի Սան Անտոնիո քաղաքում «Հոլիվուդ ծոլորակ» միջազգային ցանցի հերթական ռեստորանի բացման ժամանակ: Դեմիի խոսքերով, իրեն արդեն ծանծրացրել է այն փաստը, որ ամուսինը՝ Բրյուս Ուիլիսը տանը իրեն փոսիկ է համարում: Իսկ այդ դերը խաղալու դեպքում «փոսիկ» մականունը վերջնականապես կմնար իր վրա: Ուիլիսը այդ խոսքերը լսելիս միայն ծիծաղում էր: Երկու կինոաստղերը ռեստորանում երջանիկ զույգի տպավորություն էին թողնում եւ նույնիսկ կատակային պար կատարեցին:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

«Բոյզ թու մենը» նաեւ ձայնագրող

«Բոյզ թու մեն» խմբի երգիչները հայտարարել են իրենց սեփական ձայնագրման ստուդիան բացելու մասին: «Սթոունֆիլ Դի Քորդինգզ» ստուդիան կգործի տղաների հայրենի Ֆիլադելֆիա քաղաքում: Որպես բողարկիչ հանդես կգա «Մոնի մյուզիք էնթըրթեյնմընթ» ֆիրման: Այսպիսով՝ խումբը բացի երգելուց կզբաղվի նաեւ ձայնագրման բիզնեսով եւ, այդ հարցում նրանց կօգնի Սոնիի պրեզիդենտ Թոմի Մասոլան, որը Մարայա Քերրիի ամուսինն է: Իսկ Մարայայի "One Sweet day" (մի քաղցր օր) երգը՝ վերոհիշյալ խմբի հետ, ինչպես արդեն հաղորդել ենք, 14 շաբաթ անընդմեջ գլխավորում էր «Բիլբորդի» հիթ-շքերթի ցուցակը:

Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

մարզական

ՈՒԵՖԱ

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Չեմպիոնների լիգայի հրաշք ֆուտբոլը

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Նորից, ովքեր հնարավորություն են ունեցել հեռուստատեսությամբ դիտելու Չեմպիոնների լիգայի եռորդ եզրափակիչ առաջին հանդիպումները կամ առավել ուշադրով դրվագները, կասկածից վեր է, որ գեղագիտական մեծ հաճույք են ստացել: Հոլանդական ակումբները այս մրցաշարն անշուշտ հեռուստ ոլոր են դարձել, իսկ թիմերն էլ հաջողության հասնելու համար ոչնչի առջև կանգ չեն առնում: Այս ամենը կտրուկ բարձրացրել է առանց այն էլ ուժեղ թիմերի խաղամակարդակը, և Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարը վերածվել է ֆուտբոլային խոշորագույն ներկայացումների և հրաշք խաղերի: Համարձակվում եմ ասել, որ Չեմպիոնների լիգայի հանդիպումներն իրենց մակարդակով համարժեք են նույնիսկ աշխարհի առաջնության խաղերից բարձր են: Ամեն մի մրցակցում ֆավորիտները պայմանական են և, ինչպես օրենք, հանդիպումը գոլերով խաղ է լինում, որոնց մասնակցում են մեծ թվով ֆուտբոլիստներ:

«ՆԱՆՏ»—«ՍՊԱՐՏԱԿ»
2–0

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի գլխավոր հերոս Մոսկվայի «Սպարտակը», որը 6 անընդմեջ հաղթանակ էր տարել, եռորդ եզրափակիչից առաջ կտրուկ փոփոխությունների է ենթարկվել: Մի քանի առաջատար խաղացողներ տեղափոխվել են եվրոպական այլ երկրների թիմեր: Չնայած դրան, «Նանտ»—«Սպարտակ» հանդիպումն էլ ստացված ընթացք ուներ: Ճիշտ է, ֆրանսիացիները տիրում էին նախաձեռնությանը, սակայն «Սպարտակը» առիթը բաց չէր թողնում կտրուկ հակագրոհների համար: Այնուամենայնիվ, հաջողությունն ուղեկցեց «Նանտին», որը հաղթեց 2-0 հաշվով: Գոլերի հեղինակներ դարձան թիմի առաջատարները, գլխավոր ռմբարկու Ն'Դորամը, ինչպես նաև Ռենյոնը: Սակայն դաշտից հեռացվեց «Նանտի» գլխավոր դիսպետչերը Ֆրանսիայի հավաքականի խաղացող Պեդրոսը: Դա Մոսկվայում կայանալիք պատասխան խաղից առաջ լուրջ կորուստ է «Նանտի» համար:

«ԼԵԳԻԱ»—«ՊԱՆԱԹԻՆԱՅԿՈՍ»
0–0

Այս խաղը տեղի ունեցավ անբարենպաստ եղանակի պայմաններում: Ցեխոտ խաղադաշտը հնարավորություն չտվեց ֆուտբոլիստներին լրիվ դրսևորել իրենց կարողությունները: «Լեգիան» ուներ առավելություն, սակայն չկարողացավ վերածել գոլի: «Պանաթինայկոսի» կազմում խաղում էին լեհաստանցի մի քանի ֆուտբոլիստներ:

«ԲՈՐՈՒՍԻԱ»—«ԱՅԱՔՍ»
0–2

Սա Չեմպիոնների լիգայի ֆավորիտներ տարանջատվել է կիսաեզրափակիչի ուղեգիրը: Անկարող չէ նշել, որ Չեմպիոնների լիգայի ներկայիս մրցաշարում Պատրիկ Կլյուվերտը 6 խաղում խփել է 5 գնդակ:

«ՌԵԱԼ»—«ՅՈՒՎԵՆՏՈՒՍ»
1–0

Սա իսկ հրաշք մրցավեճ էր: Երկու թիմերն էլ գործում էին բարձր արագությամբ և կոմբինացիոն ոճով: Հատկապես «Ռեալի» ֆուտբոլիստները մեկ ակնթարթ անգամ չէին հասնում գնդակին և դա մրցակցի տարածքային հրապարակի մասնակցելու մեծ առավելություն էր տալիս

«Նանտի» պաշտպան Ռեյնալդ Պեդրոս

րիստների հանդիպում էր: Երկու թիմերի կազմերում էլ հանդես են գալիս համաշխարհային ֆուտբոլի մեծ թվով աստղեր: Արդեն 7-րդ րոպեին էլ դաշտ Դեկիսը Պատրիկ Կլյուվերտի լավ փոխանցումից հետո առաջ մղեց «Այաքսին»: «Բորուսիան» Զամերի գլխավորությամբ համառորեն ավելներ էր փնտրում դեպի «Այաքսի» դարպասը: Սակայն Զամերը երկու դեպքում էլ եւս սպառվել և ստիպված բացեց դարպասը: Դա, անկասկած, ազդեց խաղի ելքի վրա և համանման վճռական լինի նաև պատասխան խաղում: 83-րդ րոպեին Կլյուվերտն իր հերթին նույն Դեկիսի փոխանցումով հաշիվը դարձրեց 2-0: Թվում է, այստեղ ամեն ինչ պարզ է, և չեմպիոնների գավաթակիր ու եվրոպայի սուպերգավաթակիր «Այաքսը» խաղանավարներին: «Ռեալը» բազմաթիվ գոլային պահեր ուներ, սակայն ընդամենը մեկ անգամ կարողացավ հաջողության հասնել: 20-րդ րոպեին ծագումով ասեղ Ռաուլը Միկայել Լաուդրուպի նուրբ փոխանցումից հետո դարձավ միակ գոլի հեղինակը: Դա Ռաուլի 6-րդ գոլն է Չեմպիոնների լիգայի ներկայիս մրցաշարում, որը լավագույն արդյունքն է: 5 գոլ է խփել «Յուվենտուսի» հարձակվող Ալեսանդրո Դել Պիերոն, որն այս անգամ ոչնչով աչքի չընկավ: Խաղին անգամ կրկես պայմանում և դեղին քարտ ստացան Մասսիմո Կառերան, Զինեդին Զիդանը և Ռավանելլին:

Չեմպիոնների լիգայի պատասխան հանդիպումները կայանալու են մարտի 20-ին:

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

«Այախսն» անճանաչելի էր

«Այաքսը» Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի եռորդ եզրափակիչում Դորտմունդի «Բորուսիայի» նկատմամբ տարած փայլուն հաղթանակից առաջ էր կրել անընդմեջ պարտություն էր կրել Հոլանդիայի առաջնությունում: Վերջինը Արնհեմում էր, որտեղ «Այաքսը» 1-2 հաշվով զիջել էր «Վիտեսին»: Ընդ որում, միակ պատասխան գոլը Պատրիկ Կլյուվերտը խփել էր հանդիպման ավարտից 3 րոպե առաջ: «Այաքսը», որը մինչ այդ գլխավորում էր մրցաշարային աղյուսակը, նահանջեց 2-րդ տեղ: Նրան շրջանցեց մեսական մրցակիցը «Էյնդհովենը»:

	Խ	Մ
1. «Էյնդհովեն»	23	57
2. «Այաքս»	22	56
3. «Ֆեյենորդ»	24	40

Առաջնության գլխավոր ռմբարկուն է «Էյնդհովենի» հարձակվող Նիլիսը, որը խփել է 16 գնդակ: Իր արդյունավետ խաղով չառանձնանում է այժմ ընկնել «Էյնդհովենի» մեկ այլ հարձակվող, բրազիլիացի 19 ամյա Ռոնալդոն, որը խփել է 13 գնդակ: Պատրիկ Կլյուվերտի («Այաքս») արդյունքն է 12 գնդակ:

«Մանչեսթերը» արեց իրադրությունը

Անգլիայի առաջնության հերթական տուրում «Մանչեսթեր Յունայթեդը» արտագնա խաղում 1-0 հաշվով հաղթելով միանձնյա առաջատարին «Նյուքասլին», կտրուկ արեց իրավիճակը մրցաշարային աղյուսակում: Այդ անչափ կարեւոր գոլի հեղինակը ֆրանսիացի էրիկ Կանտոնան է, որը դարձել է «Մանչեսթեր Յունայթեդի» առաջատարն ու թիմի երկրպագուների կուռքը: «Նյուքասլը» դեռ մի քանի շաբաթ առաջ միավորների զգալի տարբերությամբ վստահորեն գլխավորում էր մրցաշարային աղյուսակը եւ գրեթե ոչ ոք չէր կասկածում, որ գործնականում հնարավոր չի լինի խանգարել նրան արժանանալու չեմպիոնի կոչմանը: Սակայն «Մանչեսթերի» տեւական հաղթարշավը փոխեց իրադրությունը: Հիմա այդ երկու թիմերի միջեւ միավորների տարբերությունը հասել է ընդամենը մեկի: Ճիշտ է, «Մանչեսթերը» մեկ խաղ ավելին է անցկացրել, սակայն ամեն ինչ կվճռի առաջնության վերջնագիծը, որը «Նյուքասլի» համար ավելի ծանր է լինելու:

	Խ	Մ
1. «Նյուքասլ»	28	61
2. «Մանչեսթեր Յ.»	29	60
3. «Լիվերպուլ»	28	55
4. «Տոտենհեմ»	28	48
5. «Աստոն Վիլլա»	27	46
6. «Էվերտոն»	29	46

Օլիմպիադա-98-ը շատ թանկ կլինի

1998 թ. Ճապոնիայի Նագանո քաղաքում կայանալիք ձմեռային օլիմպիական խաղերի կազմակերպման համար նախատեսված էր 760 միլիոն դոլլար: Սակայն վերջին տվյալներով այդ ծախսերը կանցնեն մեկ միլիարդ դոլլարից, մի գումար, որը կազմակերպիչները ըմբռնում են հավաքել հովանավորների կամ գովազդների միջոցով, քանի որ ճապոնական ընկերությունները էլ այսօր տնտեսական տագնապի մեջ են:

Կիսկեն տեսախցիկները

«Եվրոպա-96»-ի կազմկոմիտեի նախագահ Գլեն Կիրտոնը հայտարարեց, որ մարզադաշտերում հարկավոր է բազմապատկել տեսախցիկները, որոնցից ամեն մի ֆուտբոլասեր մոտիկից հետազոտվի ոստիկանների կողմից: Բայց դա արդյոք բավական կլինի՞ չեզոքացնելու անգլիական խուլիգաններին:

Պելեի 2 գոլը

Ֆուտբոլի արքան դարձյալ խաղադաշտ դուրս եկավ եւ ընկերական խաղում երկու գոլ խփեց: Խաղը, որը մարզական կենտրոն բացելու առիթով կազմակերպել էր նրա նախկին «Սանթոս» ակումբը: Ֆուտբոլի 55-ամյա արքայի հետ խաղին մասնակցում էին նրա որդին՝ դարպասապահ Էդինյոն, ինչպես նաև հանրահայտ ֆուտբոլիստ Զոկալենինը:

«ԱՍՏՈՐԵՍՈՒՆ»

ՀՀ ԳԱՎԱԹ

Անակնկալներ չեղան

ՀՀ գավաթի խաղարկության եռորդ եզրափակիչի պատասխան հանդիպումներում էլ, ինչպես ենթադրվում էր, հաղթեցին ուժեղները:

«ՎԱՆ»—«ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ»՝ 4-0

Խաղը տեղի ունեցավ Արմավիրում: Ցավոք, «Զանգեզուրը» նախորդ մրցաշրջանի համեմատ կորցրել է մի քանի խաղացողների հիմա անհամեմատ թույլ վիճակում է և նրա համար շատ դժվար է լինելու երկրորդ շրջանը: «Զանգեզուրը» «Վանի» հետ երկրորդ խաղում էլ չկարողացավ դիմադրություն ցույց տալ: Գոլերը խփեցին Գագիկ Սիմոնյանը, Անդրանիկ Հովսեփյանը, որն անցյալ տարի խաղում էր հենց «Զանգեզուրում», «Վանի» ավագ Կարեն Միքայելյանը և Արամ Սարգսյանը:

«ՇԻՐԱԿ»—«ԱՍՏՂ»՝ 3-0

Կողմերի պայմանավորվածությամբ այս թիմերի երկրորդ հանդիպումն էլ տեղի ունեցավ Վանաձորում: Երկին դաշտից առանց գոլի չհեռացավ «Արարատից» «Շիրակ» փոխադրված Արա Աղամյանը, որը, ինչպես գրվել է, առաջին խաղում 4 անգամ գրավել է «Աստղի» դարպասը: Երկրորդ խաղում մնացյալ գոլի հեղինակ դարձան նաև Սամվել Նիկոլյանն ու Արսեն Բեջանյանը:

«ԿՈՏԱՅՔ»—ՀՄՄ 1-0

Ի տարբերություն առաջին խաղի, որն ավարտվել էր «Կոտայքի» խոշոր հաշվով հաղթանակով, այս անգամ ՀՄՄ-ն կարողացավ լուրջ դիմադրություն ցույց տալ: Սակայն Մկրտիչ Հովհաննիսյանի անվերջ հասցած պարտվել հաղթանակ բերեց «Կոտայքին»: Քառորդ եզրափակիչում «Կոտայքի» մրցակիցն է լինելու «Վանը»:

Այսօր եռորդ եզրափակիչի վերջին խաղում Արմավիրում «Փյունիկը» ընդունելու է «Արարատին»: Խաղը սկսվելու է ժամը 15-ին:

ԱՌԵՎԱՍՏՈՒՄ

Յոհանսոնը կրկին մեղադրում է Ավելանժին

Գերմանական «Շտիգել» շաբաթաթերթին տված հարցազրույցում ՈՒԵՖԱ-ի նախագահ Լեննարտ Յոհանսոնը կրկին մեղադրել է ՖԻՖԱ-ի նախագահ Ժոաո Ավելանժին, համաշխարհային ֆուտբոլը բռնակալական ոճով ղեկավարելու համար: Յոհանսոնը մեծ ինքնավստահությամբ է ենթարկել Ավելանժին նրա հայտարարած այն «որոշման» համար, որ իբր 2002 թ. աշխարհի առաջնությունը կայանալու է Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունում: Հիշեցնենք, որ վերջերս այս երկրում տեղի ունեցավ Աֆրիկայի գավաթի խաղարկությունը և մրցաշարին ներկա գտնված Ժոաո Ավելանժը մեծ գոհունակություն հայտնեց բարձր կազմակերպվածության առթիվ ու խոստացավ Նելսոն Մանդելային, որ հաջորդ դարի 1-ին առաջնությունն անցկացվելու է ՀԱՀ-ում: Լեննարտ Յոհանսոնի կարծիքով, դա ՖԻՖԱ-ում իշխանության բռնատիրության իսկական օրինակ է: «ՖԻՖԱ-ի նախագահը պետք է ղեկավարի կազմակերպությունը եւ ոչ թե միայնակ որոշումներ կայացնի», հայտարարել է Լեննարտ Յոհանսոնը: Միաժամանակ նա հայտնել է, որ լավ հնարավորություններ ունի 1998 թ. Ֆրանսիայում կայանալիք նախագահական ընտրությունների ժամանակ հաղթել եւ փոխարինել Ժոաո Ավելանժին: «ՈՒԵՖԱ-ի նախագահի դերում ես փաստորեն ներկայացնում եմ համաշխարհային ֆուտբոլի 90 տոկոսը: Մասնագետներն ինձ գիտեն գրեթե 40 տարի եւ նրանց հայտնի է, թե ինչ սկզբունքներ եմ պաշտպանում», ասել է Լեննարտ Յոհանսոնը: Սաստ պայքարը ՖԻՖԱ-ի եւ ՈՒԵՖԱ-ի նախագահների միջեւ նոր ուժով է բորբոքվում:

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Մարկ Ժիրարդելի՝ ամենամեծահասակ չեմպիոնը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՌԻՍՏԱԿՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Դեռեւս 1987 թվականին լեռնադահուկորդ Մարկ Ժիրարդելին Ավստրիայի դրոշի ներքո դարձել էր կոմբինացված՝ երկու ձեւերի աշխարհի չեմպիոն: Վերջերս Սիերա Նեւադայում (Իսպանիա) տեղի ունեցած աշխարհի առաջնությունում, որին առաջին անգամ մասնակցեցին նաեւ Հայաստանի երկու ներկայացուցիչներ, Մարկ Ժիրարդելին կրկին կոմբինացված մրցաձեւերում դարձավ չեմպիոն, սակայն այս անգամ Լյուքսեմբուրգի դրոշի տակ: Սկսած 1979 թվականից, երբ պաշտոնապես հիմք դրվեց մարզաձեւի մրցումներին, Մարկ Ժիրարդելին նվաճել է 12 կարեւոր մեդալներ եւ 5 անգամ դարձել աշխարհի գավաթակիր: Մարկ Ժիրարդելիի մարզական երկարակեցության գաղտնիքը քանի որ աշխարհում են նրա ձեռք բերած նվաճումներն ավելի տպավորիչ են, քան համահայտ Ալբերտո Տոմբայինը: Ալբերվիլի ձմեռային օլիմպիական խաղերում Ժիրարդելին շահեց երկու արծաթե մեդալ: Մեկում ուղղին զիջեց Տոմբային, իսկ մյուսում՝ երիտասարդ Ամոդտին: Ժիրարդելին, որը բարդ հարաբերություններ ուներ Ավստրիայի հավաքականի ղեկավարների հետ, զրկվեց 1980 եւ 1984 թթ. օլիմպիական խաղերից եւ 1982 թ. աշխարհի առաջնությունից: Այդուհետ, 1984 թ.-ին Ժիրարդելին զրկվեց Սարաեւոյի օլիմպիական խաղերի ոսկե մեդալից, լինելով աշխարհի ամենալավագույն լեռնադահուկորդը դարնանայինեում: Դա խորապես վիրավորեց Ժիրարդելիին: Սիերա Նեւադայում նվաճելով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը, որը նրա 12-րդ մեծ հաղթանակն էր եւ ղահուկային սպորտում ռեկորդային, Ժիրարդելին, երբ հիշեցնում են տարիքը եւ ասում. «32 տարեկանում դեռ վազում

եմ», պատասխանում է. «Ինչ անե՞մ, ես ուրիշ բան չգիտեմ եւ պետք է շարունակեմ լեռներից իջնել դահուկներով»: Ժիրարդելին աշխարհում լինելով ամենամեծահասակ լեռնադահուկորդը, ըստ մասնագետների, միաժամանակ ամենահամեստն ու ամենախելացին է:

Մարկ Ժիրարդելի
(Լյուքսեմբուրգ) 32 տարեկան,
հասակը 178 սմ, քաշը՝ 85 կգ

ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ

օլիմպիական խաղեր

1992 թ.	2-րդ տեղ
1994 թ.	4-րդ տեղ
1994 թ.	5-րդ տեղ

Աշխարհի գավաթ

1985 թ. դղրդավայրէջք	2-րդ տեղ
1987 թ. կոմբինացված	1-ին տեղ
1987 թ. սուպերգիգանտ	2-րդ տեղ
1989 թ. կոմբինացված	1-ին տեղ
1991 թ. դղրդավայրէջք	1-ին տեղ
1993 թ. դղրդավայրէջք	2-րդ տեղ
1996 թ. կոմբինացված	1-ին տեղ

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան մարզական բոլոր կազմակերպություններին, ֆուտբոլի մարզադպրոցներին, Հայաստանի առաջնության մասնակից թիմերին եւ այլ շահագրգիռ կազմակերպություններին ու անձանց տեղեկացնում է, որ պատրաստ է նրանց օգնել գեղջ գներով ձեռք բերել արտասահմանյան արտադրության ֆուտբոլի գնդակներ: Ընդունվում են հայտեր:

ՀՀ ՖՈՒՏԲՈԼԻ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

digitised by A.R.A.R.@

ԲԱՆԿԵՐ

Միդլենդի շահույթներն աստիճանաբար ավելանում են

Միդլենդ-Արմենիա բանկի երևանյան առաջիկա գործունեության մասին մենք ժամանակին համապատասխան լրատվություն տվել ենք «Ազգի» էջերում: Նշելով, որ բանկն արդեն երեկվանից սկսել է գործել մեզ մոտ, ստորև բարգմանաբար ներկայացնում ենք անգլիական հեղինակավոր «Ֆայնենշըլ թայմզ» և «Գարդիան» (փետրվարի 27) թերթերից քաղած Միդլենդի մասին հետեւյալ տեղեկությունները, որոնք, վստահ ենք, կհետաքրքրեն մեր ընթերցողներին:

Բանկային արժեթղթերը գայ-ռայթով բնութագրեցին Abbey National-ի և HSBC-ի ռեկորդային մեկ միլիարդի սահմանն անցնող շահույթի լուրը:

HSBC-ն, որին պատկանում է Միդլենդը, առաջ է անցել այնպիսի հսկաներից, ինչպիսիք են BT-ն, Shell-ը և Unilever-ը արձանագրելով 3.7 միլիարդ ֆունտ ստեռլինգի շահույթ (նախքան հարկերի վճարումը), որն 1994 թվի համեմատությամբ 16 տոկոսով բարձր է: Այդ գումարի մեջ է մտնում 1 միլիարդ ֆունտ ստեռլինգի շահույթը Միդլենդի կողմից: «Միդլենդը 1 միլիարդ է շահում, իսկ մեր մյուս աշխատողները աշխատավարձի սառեցումներ կամ աշխատատեղերի կրճատումներ», բողոքում են արհմիությունների ներկայացուցիչները: Նրանց հաշվումներով ավելի քան 3 հազար աշխատատեղեր տարվա ընթացքում կրճատվեն Միդլենդից», բայց Միդլենդի գործադիր խորհրդի ղեկավար Ջոն Բոնդը հավաստիացրել է, թե ծախսերի կրճատման նպատակով ձեռնարկված միջոցները նպատակահարմար չեն պարծենում ունել, ձեռով ընդարձակել բանկի աշխատավորների թվաքանակը: «Մեր նպատակն է դուրս գալ փողոց և սպասարկել մեր հաճախորդներին իրենց իսկ բնակավայրերում», ասել է նա:

Միդլենդը, որն Անգլիայում և երրորդ աշխարհի դեսպանություններում իր բներդ տարածելով հետ առ. ժամանակ թողարկել էր իր նվաճած դիրքերն Անգլիայում, շատով կարողացավ HSBC-ի շնորհիվ ոչ միայն մեջքը շտկել, այլև հսկայական հաջող կատարել դեպի առաջ: Իր ներքին Միդլենդն էլ կատարում է HSBC-ի վիճակն ամրապնդել դրսում երկրներում, այդ թվում Հոնկոնգում, որը մյուս տարի պետք է անցնի Չինաստանին: Այդ դեպքում մտահոգություն է սպառնում նրանց և Չինաստանի բանկի միջև: «Մենք պետք է զգոն լինենք, որ չկորցնենք մեր հաճախորդներին», ասում է Բոնդը, կշռադատելով հերքելով շրջող լուրերն այն մասին, որ Միդլենդն և նրա ամերիկյան Մարին-Միդլենդ մասնաճյուղը փորձում են ուրիշ բանկերի հետ միաձուլվել շուկայական մրցակցությանը դիմանալու համար: Նրա կարծիքով, HSBC-ի մաս կազմելով երկու բանկերն էլ տնտեսապես կայուն վիճակում են: Մարին-Միդլենդն իր հաշվին ունի 227 միլիարդ ֆունտ ստեռլինգ, նշել է նա: Մյուս կողմից, ծախսումների նկատմամբ խիստ հսկողության սահմանելուց հետո Միդլենդ բանկը 10 տոկոսի հասնելում է արձանագրել իր շահույթներում (հարկերի վճարումից առաջ), այն հասցնելով 998 միլիոն ֆունտ ստեռլինգի: Այս գործում մեծապես նպաստել է Միդլենդի կողմից 1989-ին հիմնված «Ֆերսթ դիրեկտ» հեռախոսային բանկային գործողությունը, որն իր առաջին զուտ շահույթն է արձանագրել 1995 թվին: Նկատելի զուտ շահույթը 4 տոկոս բարձրանալով հասել է 1.91 միլիարդ ֆ. ստ.-ի, չնայած 1994 թվի համեմատությամբ ավանդի ու փոխառուի գների տարբերության անկմանը միջին հաշվով 2.86 տոկոսից 2.77 տոկոս:

Միդլենդը շահույթի այդ հավելումը վերագրում է գրասենքերի և բնակարանների համար փոխատվությունների ընդլայնմանը կայի իր բանկի շահույթներին, որոնք խոստանում են հաճախորդների փոխատվությունները դրամ բարձրացնելով 13 տոկոսով:

Անհատական բանկային գործառնություններից առաջացած Միդլենդի գործող եկամուտներն ավելացել են 18 տոկոսով և հասել 831 միլիոն ֆ. ստ.-ի: Միդլենդն անընդհատ փորձում է նվազեցնել ծախսերի և շահույթի հարաբերությունն այն հասցնելու համար նպատակակետային 60 տոկոսի, և առայժմ ցուցանիշներն այդ ուղղությամբ խոստումնալից են: Անցյալ տարվա առաջին կեսին 67.3 տոկոս (նախկին 70.1-ի համեմատությամբ) իսկ երկրորդ կեսին դարձել 66.6 տոկոս: Ջոն Բոնդի հավաստիացումներով ձեռք բերված փոքր առաջընթացը սահման չէ, և դեռ շատ անելիքներ կան, հատկապես համակարգչային համակարգի արդյունավետության բարելավման ուղղությամբ:

«Ֆերսթ դիրեկտ» կարողացել է անցյալ տարի հավաքագրել 108 հազար, իսկ այս տարվա առաջին վեց ամիսների ընթացքում 23 հազար նոր բաժանորդ: Լոնդոնի, Նյու Յորքի և Տոկիոյի իր գանձատների գործառնություններում էլ ներառյալ HSBC Միդլենդը, ընթացիկ շահույթը կազմել է 114 մլն ֆունտ ստեռլինգ: Անհատական շահույթը նախկին 8 միլիոնից բարձրացել է 137 մլն. ֆ. ստ.-ի, իսկ տարադրամի փոխանակման շահույթը 12 տոկոս բարձրանալով հասել է 123 մլն ֆունտ ստեռլինգի:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

1996 թ. մարտի 13-ին ժամը 14-16-ը UNDPI-ի (ՄԱԿ-ի հասարակական լրատվության բաժին) գրասենյակում կկայանա Հայաստանում մամուլի ազգային ակումբի հիմնադրման հարցերին նվիրված երկրորդ հանդիպումը:

1995 թ. դեկտեմբերի 14-ին տեղի ունեցած առաջին հանդիպման ժամանակ Հայաստանում լույս տեսնող մի շարք թերթերի խմբագիրներ և լրատվական գործակալությունների տնօրեններ քննարկեցին մամուլի ազգային ակումբի ստեղծման առաջին փուլի հարցերը:

UNDPI-ն մամուլի և զանգվածային լրատվության մյուս միջոցների թղթակիցներին, ինչպես նաև հավաքառմազրված անկախ լրագրողներին հրավիրում է մարտի 13-ին մասնակցելու Հայաստանում մամուլի ազգային ակումբի հիմնադրման հարցերին նվիրված երկրորդ հանդիպմանը:

Օրակարգում ընդգրկված են ակումբի անվան, կանոնադրության նախագծի, կոմիտեների ստեղծման, կոմիտեներում աշխատողների ընտրման հարցերը, ինչպես նաև հաջորդ նիստի օրակարգը:

Նիստին դիտորդի կարգավիճակով ներկա կլինեն ԱՄՆ-ի դեսպանության, TACIS-ի, Ամերիկայի Հայկական համագումարի, «Եվրասիա» հիմնադրամի և UNDPI-ի (Հայաստան) ներկայացուցիչները:

ԶԳՈՒՇԱՑԵՔ
դիֆթերիայի
վարակ կա

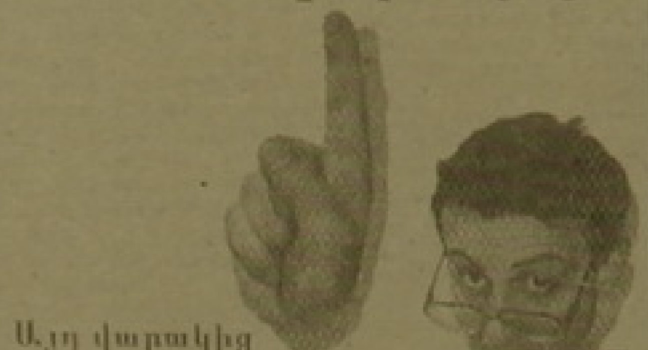

Այս վարակից
միակ և ապահով
պաշտպանության միջոցը
ՊԱՏՎԱՍՏՈՒՄՆ Է

Հայաստանի ՀՀ առողջապահության նախարարի հրամանի համապատասխանության եզրակացությունը
(բոլոր տարիքային խմբերին)
պատվաստվում է պարտադիր դիֆթերիայի դեմ:
Դիմեք Ձեր տեղամասային պոլիկլինիկաներին.
որոնք USAID կազմակերպության օժանդակությամբ, ապահովված են պատվաստանյութով և միանվագ ներարկիչներով:
ԻՆՉՈՒ ՊԱՏՎԱՍՏՎԵԼ ՎԱՂԸ, ԵԹԵ ԿԱՐԵԼԻ Է ԱՅՍՕՐ:

ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Ելցինը անուղղակիորեն զգուշացրել է Իրանին՝ չաջակցել Զյուգանովին

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՏ AFP DPA: Չորեքշաբթի օրը Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը հանդիպել է Իրանի արտգործնախարար Ալի Աքբար Վելայաթիի հետ: Այդ հանդիպումը վերջին երեք տարիների ընթացքում ամենաբարձր մակարդակի հանդիպումն էր երկու երկրների միջեւ:

Վելայաթին, որը Մոսկվա է ժամանել նախկին խորհրդային հանրապետություններով ճանապարհորդության վերջին փուլում, նպատակ ունի ամրացնել Ռուսաստանի և Իրանի տնտեսական կապերը, ինչպես նաև խթանել ռազմական հարաբերությունների բարելավումը:

Ելցինի գրասենյակի ներկայացուցիչն ասել է, որ բանակցությունների օրակարգում ընդգրկվել է նաև ահաբեկչության դեմ պայքարի հարցը: Ելցինը նշել է, որ Չեչնիայի անջատողականները աջակցություն են ստանում «որոշ մուսուլմանական երկրներից» և կոչ է արել Իրանին օժանդակելու Ռուսաստանին «ահաբեկչության դեմ պայքարում»:

Բացի տնտեսական հարցերից, բանակցությունների ժամանակ քննարկվել են նաև Կասպից ծովի շրջանում համագործակցության, ինչպես նաև Տաջիկստանի քաղաքացիական պատերազմի հարցը, որտեղ Իրանը և Ռուսաստանը փորձում են միջնորդի դեր տանել իրավիճակը կարգավորելու համար:

Ավելի վաղ Վելայաթին բանակցություններ էր վարել իր գործընկեր Եվգենի Պրիմակովի հետ: Նա Մոսկվայում կմնա երեք օր:

Եվգենի Պրիմակով. «Ռուսաստանը չափից ավելի է խոնարհվել Արեւմուտքի առջեւ»

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ: Ռուսաստանի արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովը հայտնել է, որ իր երկրի արտաքին քաղաքականության գլխավոր նպատակն է ավելի վճռական ու արդյունավետ պաշտպանել Ռուսաստանի շահերը առանց Արեւմուտքի հետ սառը պատերազմ սկսելու: Մարտի 6-ին «Իզվեստիա» թերթում տպագրված հարցազրույցում Պրիմակովը կարծիք է հայտնել, թե Ռուսաստանը չափից ավելի է խոնարհվել Արեւմուտքի առջեւ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո: Նա ընդգծել է, որ Ռուսաստանն իր նախկին հակառակորդների հետ առճակատման դաշինք չի կառուցելու, բայց կձգտի հավասար համագործակցության: Պրիմակովի կարծիքով, Ռուսաստանն օգտակար հակակշռող դեր ունի խաղալու միջազգային ասպարեզում, քանի որ «գերտերություններով չի ցանկանում անվանել այն երկիրը, որին Ռուսաստանը պետք է հակակշռի»: Նախարարը կրկին զգուշացրել է, որ ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումը չի համապատասխանում Ռուսաստանի շահերին: Իր երկրի կառավարությունը ստիպված կլինի ավելացնել ռազմական ծախսերը, եթե նման բան տեղի ունենա: Պրիմակովը վերստին շեշտել է նաև, որ ԱՄՆ երկրների հետ հարաբերությունները առաջնային են Ռուսաստանի համար: Նա հերքել է Մոսկվայի կայսերական հավակնությունների մասին ողջ դրույթները, նշելով, որ ինտեգրացման միտումները ավելի հաճախ արտահայտվում են ԱՊՀ այլ երկրների կողմից:

Առատ ձյուն կենտրոնական Թուրքիայում, հարավում՝ սողանք

ԱՆԿԱՐԱ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՏ AFP: Չորեքշաբթի օրը առատ ձյուն է տեղացել Թուրքիայի կենտրոնական շրջաններում, որի հետեւանքով անհնարին է դարձել տրանսպորտային տեղաշարժը շրջանային կենտրոնների և ավելի քան 1000 գյուղերի միջեւ: Անկարայում, ինչպես և Կոնյա գավառում, փակվել են տարրական և միջնակարգ դպրոցները:

Թուրքիայի կենտրոնական շրջաններում, որտեղ ձմեռը սովորաբար մեղմ է լինում, նման ձյուն առաջին անգամ է տեղում այս տարի: Արեւելյան Թուրքիայում, որտեղ ձմեռն ավելի խստաշունչ է լեռնային տեղանքի պատճառով, առատ ձյունն արդեն 1000 գյուղ կտրել է կենտրոնական շրջաններից:

Նույն օրը, հարավային Սանլըուրֆա քաղաքի մոտակայքում, անձրեւի պատճառով առաջացած սողանքի հետեւանքով զոհվել է երեք մարդ:

ԱՅՍՔ
Միջազգային տուրիզմ
Հունաստան, Սիրիա, Կիպրոս, Եգիպտոս
ԵՎ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐ
Ավիատոմսերի վաճառք
Սանկտ Պետերբուրգ, Եկատերինբուրգ, Նովոսիբիրսկ,
Մոսկվա, Ռոստով, Վլադիմիր, Սոչի, Խաբարովսկ, Կրասնոդար
և ԱՄՆ 30-ից ավելի քաղաքներ, Դուբայ, Փարիզ,
Աթենք, Բեյրութ, Թեհրան, Հալեպ, Ամստերդամ, Լոնդոն
ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ ԵՆՔ ԱՅՆՏԵՂ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԿԵՏԸ:
ԲԵՌՆԵՐԻ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
Երեւան, Պուշկինի փ. 43/ա, հեռ. 53-69-44, 52-45-64

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի և պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 2055. Ծավալը 3000. Ստորագրված է տպագրության 7. 03. 1996. Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@